

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Tidpunkt:

Torsdag den 15 december 2016, kl. 17.00

Lokal:

Bolinderssalen, Hantverkargatan 2 L

Justeras:

Lindhagensgatan 76, 2016-12-19

Arvid Vikman (S)
Ordförande

Maria Johansson (L)
Justerare

Christin Bjuggren
Sekreterare

Ordförande	Arvid Vikman (S)
Vice ordförande	Maria Johansson (L)
Närvarande ledamöter	Mårten Svensson Risdal (S) Gunnel Horm (S) Dinka Jasarevic (S) Anders Ödmark (MP) Tomas Ammitzböll (MP) Reijo Kittilä (V) Henrik Sjölander (M) Christer H. Sjöblom (M) Ian Dickson Lauritzen (M) Britt Tryding (M) Lars Lundqvist (L)
Ersättare	Jan-Åke Porseryd (S) Charlotta Holmqvist (S) Dino Muhic (S) Elisabeth Wallgren (MP) Margareta Yman Nederdal (MP) Marie-Louise Siverstrand (V) Börje Häggman (M) Joel Laurén (M) Lou-Ann Wejke-Norberg (M) Linda Folke (L), t.o.m. § 15 Kristin Jacobsson (C) Emil Öberg (KD)
I tjänsten närvarande	Ann-Christine Jenvén, stadsdelsdirektör (föredragande), Inger Widén Cederberg, Lena Forsberg (t.o.m. § 18), Lena Slotte, Lisa Maidell (t.o.m. § 18), Snorre Berglund, Pål Tennek (t.o.m. § 18), Britt Mattsson (t.o.m. § 18), Eva-Lis Brinkensten (t.o.m. § 18) samt Christin Bjuggren.
Personal- företrädare	Peter Olsson, Kommunal och Anna Bäck (t.o.m. § 18)

§ 1 Val av justerare samt anmälan av protokollsjustering

Anmäldes att protokoll från stadsdelsnämndens sammanträde den 15 november 2016 hade justerats den 21 november 2016. Ordförande tillkännagav att dagens protokoll skulle justeras den 19 december 2016. Maria Johansson utsågs att jämte ordföranden justera protokollet.

§ 2 Anmälan av medborgarförslag

Stadsdelsnämndens beslut

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutar enligt förvaltningens förslag angående inkomna medborgarförslag:

1. Medborgarförslag om snöröjning av Kristinebergs strand, dnr 1.2.4.-535-2016.

Stadsdelsnämndens beslut: Medborgarförslaget överlämnas till trafiknämnden för kännedom.

2. Medborgarförslag om lokal marknads- och samlingsplats, dnr 1.2.4.-550-2016.

Stadsdelsnämndens beslut: Medborgarförslaget överlämnas till stadsdelsförvaltningens parkmiljöavdelning för besvarande.

§ 3 Street pole till Rålambshovsparken – svar på medborgarförslag

Stadsdelsnämndens beslut

Medborgarförslaget besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 30 november 2016, dnr 1.2.4.-475-2016.

Förvaltningen ser positivt på att allt fler väljer att träna utomhus i Kungsholmens parker. Utrustning för poledance och polefitness tar inte mycket plats i anspråk och förvaltningen ser ett ökande intresse för en träningsform som också främjar ett jämställt utövande. Förvaltningen föreslår därför att en mindre utveckling av det befintliga utegymmet i parken genomförs under 2017, med tillägg av bland annat en street pole.

§ 4 Verksamhetsplan 2017 för Kungsholmens stadsdelsnämnd

Stadsdelsnämndens beslut

1. Stadsdelsnämnden fastställer verksamhetsplan med budget för 2017 och överlämnar den till kommunstyrelsen
2. Stadsdelsnämnden fastställer resultatenheter i enlighet med blankettbilaga, bilaga 1
3. Stadsdelsnämnden fastställer prestationer för 2017 i enlighet med bilaga 2
4. Stadsdelsnämnden fastställer internpriser för 2017 i enlighet med bilaga 3
5. Stadsdelsnämnden godkänner väsentlighets- och riskanalys och internkontrollplan i enlighet med bilaga 4
6. Stadsdelsnämnden godkänner förslag till personalförsörjningsplan enligt bilaga 5
7. Stadsdelsnämnden begär omslutningsförändringar om 437 mnkr
8. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering om -4,3 mnkr för Hörsselförskolan
9. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering om sammanlagt 4,5 mnkr för klimatinvesteringar enligt bilagorna 8a, 8b och 8c
10. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering om 0,3 mnkr för giftfri förskola enligt detta tjänsteutlåtande
11. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering om 0,5 mnkr för uppstartskostnader för gruppboenden i kv. Paradiset

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 28 november 2016, dnr 1.1.-560-2016.

Verksamhetsplanen anger mål för hur stadsdelsnämndens verksamheter bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål för 2017. Verksamheten ska inrymmas inom fastställd budget.

Förslag till beslut

Ordförande Arvid Vikman m.fl. (S), Anders Ödmark m.fl. (MP) och Reijo Kittilä (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Henrik Sjölander m.fl. (M) föreslog att stadsdelsnämnden skulle besluta enligt ett förslag från Moderaterna.

Maria Johansson m.fl. (L) föreslog att stadsdelsnämnden skulle besluta enligt ett förslag från Liberalerna.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att stadsdelsnämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Henrik Sjölander m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet med hänvisning till Moderaternas förslag:

Att stadsdelsförvaltningens förslag till beslut avslås,

Att stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med en verksamhetsplan i överensstämmelse med vad som anförs i detta beslut samt i enlighet med Moderaternas budgetreservation i kommunfullmäktige, samt

Att därutöver anförs följande.

Ett starkare Kungsholmen! – En modern och trygg stadsdel med möjligheter för alla

Moderaternas vision för Kungsholmen är en trygg, trivsamt och tillväxtvänlig stadsdel med mångfald av människor och företag och med en välfärd av högsta kvalitet som invånare av alla åldrar kan lita på när den behövs. Kungsholmen ska vara en framtidsinriktad stadsdel där människor studerar och arbetar, dit företagare söker sig och där det känns tryggt att låta sina barn växa upp och att åldras. Det ska finnas närhet till såväl ett rikt serviceutbud och storstadspuls som grönområden, vatten och parker.

För oss ligger fokus på att stockholmarnas skattekröner först och främst ska gå till att stärka välfärdens

kärnverksamheter. Det möjliggör bra förskolor och skolor med fokus på kunskap och en äldreomsorg av hög kvalitet. Vår utgångspunkt är den enskilde stockholmaren. Politiken ska underlätta för den enskilda stockholmaren i vardagen genom att säkerställa att Kungsholmen och Essingeöarna har trygga och välstädade utemiljöer att vistas i och att invånarna själva har valfrihet att göra viktiga livsval såsom att välja sin förskola, sin vårdcentral eller sitt omsorgsboende. Valfrihet ger människor möjlighet att själva hitta de lösningar som passar dem bäst.

Moderaternas förslag till verksamhetsplan 2017 tydliggör de politiska alternativen för Stockholms utveckling. Vi lägger fram förslag att minska på byråkratiska kostnader, renodla stadsdelens verksamhet och avsluta icke-nödvändiga projekt för att istället prioritera större satsningar på förskola, äldreomsorg och stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Det är en ansvarsfull politik som ger svar på Stockholms och stadsdelens viktigaste utmaningar och som leder till ett starkare Kungsholmen med möjligheter för alla.

Förskoleverksamhet

Inom förskolan ska det finnas ett brett urval av verksamheter, inriktningar och fristående alternativ, där kunskap och lärande står i fokus. Stadsdelen ska erbjuda en trygg och inspirerande miljö för barn och ungdomar att växa upp i och verksamheterna ska hålla en jämn och hög kvalitet.

Satsningar för mer personal och mindre storlek på barngrupperna

Moderaterna prioriterar stadens kärnverksamheter och vill därför ge ett kraftigt tillskott till Stockholms förskolor. Dessa resurser vill vi framförallt lägga på mer personal i förskolorna, tydligare karriärstegar för personalen och till att hålla nere storleken på barngrupperna. Förvaltningen ges därför i uppdrag att prioritera målet om barngruppernas storlek.

För att garantera att alla förskolor har en verksamhet som uppnår läroplanens mål ska förskolor med färre än 25 procent utbildade förskollärare i personalstyrkan ta

fram åtgärdsplaner tillsammans med nämnden. Den långsiktiga målsättningen för förskolorna är att 50 procent av den pedagogiska personalen ska vara utbildade förskollärare. Arbete ska ske för att kunna möta upp med en god arbetsmiljö där sjukskrivningarna sänks och genom att erbjuda konkurrenskraftiga löner.

Medarbetarnas kompetens är avgörande
De extra resurser som vi tillför förskolan vill vi främst satsa på att öka personalen och hålla nere storleken på barngrupperna. Personalen är förskolornas viktigaste resurs och en hög personaltäthet ska därför prioriteras. För att stärka det pedagogiska utvecklingsarbetet i förskolan införs förstelärare med ett särskilt fokus på språkutveckling. Stadsdelen behöver aktivt arbeta med att öka förskollärarkyrkets attraktionskraft och fortsätta arbetet med karriärstegar för förskolornas personal. Satsningen på förstelärare är ett viktigt steg i det arbetet och som ytterligare ett led i detta ska förskolechefer erbjudas möjlighet att gå rektorsutbildningen och i sin arbetsroll likställas med rektorer i grund- och gymnasieskolan. Förskolornas chefer och medarbetare ska kontinuerligt erbjudas möjlighet till kompetensutveckling. För att trygga en fortsatt personalförsörjning är det dessutom viktigt att erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning från barnskötare till förskollärare parallellt med arbetet.

Bevarad och utökad valfrihet
Full etableringsfrihet ska gälla för fristående förskolor och pedagogisk omsorg. Moderaterna vill se en mångfald av utförare och olika pedagogiska verksamheter. För att öka möjligheten till effektiv styrning, ledning och uppföljning över hela stadens förskoleverksamhet föreslår moderaterna inrättandet av en skolnämnd med bland annat tillhandahållaransvar för enskilt driven förskola och ett övergripande ansvar för stadens samlade förskoleverksamhet. Fristående förskolor fyller en mycket viktig roll för förskoleverksamheten i Stockholm. Fristående alternativ ökar den pedagogiska mångfalden och föräldrarnas valfrihet. De bidrar till att skapa fler arbetsgivare och karriärvägar för personal samt till utbyggnaden av platser i förskolan. Föräldrarnas rätt att fritt välja den

förskola som bäst passar deras barns behov ska därför värnas och utvecklas. Lika villkor ska råda mellan kommunal och fristående förskola.

I dag arbetar många stockholmare utanför traditionell kontorstid. För att få livspusslet för dessa att gå ihop vill vi att staden ska säkerställa att de som har ett fastställt behov av barnomsorg utanför ramtider (06:30–18:30) får möjlighet till detta i enlighet med stadens gällande regelverk och inom ramen för barnomsorgsgarantin. Det är centralt att barnets och familjens behov alltid är utgångspunkt för bedömningar av vilken omsorg som ska ges.

Samverkan

En god samverkan mellan förskola och skola är av stor betydelse för barns utveckling och lärande. För att underlätta övergången mellan förskolan och grundskolan ska förutsättningarna för att införa screening av elever i behov av särskilt stöd avseende såväl läs- och skrivsvårigheter som neuropsykiatriska diagnoser utredas. Detta för att redan i tidig ålder upptäcka eventuella svårigheter och därmed kunna sätta in rätt insatser för att stötta de elever som har behov av detta.

Verksamhet för barn, kultur och fritid

Det ska finnas ett rikt utbud av kultur, idrott och fritidsaktiviteter som bidrar till att utveckla barn och ungdomars fysiska och psykiska hälsa och sociala förmåga. Stadsdelen ska ha många miljöer som är stimulerande för barn och där familjer kan umgås. I samverkan med föreningslivet ska det finnas gott om lokaler och platser utomhus där barn och unga kan få stimulerande aktiviteter och upplevelser på fritiden. I samverkan med det lokala föreningslivet och andra aktörer ska en mångfald av verksamheter för barn och unga erbjudas. Det är angeläget att i planeringen av verksamheter för barn och ungdomar ta särskild hänsyn till behoven hos barn och ungdomar med funktionsnedsättning.

Aktiviteter för barn och unga

Stadsdelsnämnden arrangerar en rad olika aktiviteter för barn och unga i åldrarna 10–17 år under skolloven.

Ungdomar med funktionsnedsättning erbjuds att delta på samma villkor som alla andra. Utöver detta anordnas lovaktiviteter speciellt riktade för målgruppen. Vid dessa tillfällen är det viktigt att schemalägga assistenters arbete så att barn och unga inte behöver avbryta sina aktiviteter i förtid på grund av att assistentens arbetstid tar slut.

Kultur för alla

Alla barn och ungdomar som vill ska, oavsett förutsättningar, ges möjlighet att uppleva och själva utöva olika former av kultur. Stadsdelsnämnden ska fortsätta sitt arbete med att utöka utbudet av fritids- och kulturaktiviteter för barn och ungdomar med funktionsnedsättning. Verksamheter och föreningar som riktar sig till personer med funktionsnedsättning ska uppmuntras.

Sommarkoloniverksamhet

Sommarkoloniverksamhet i olika former är en av många viktiga verksamheter för barn och unga i Stockholm och ska finnas tillgänglig under sommarmånaderna. Barn som av olika skäl har större behov än andra av att åka på sommarkoloni ska prioriteras. Stadsdelsnämnden ska säkerställa att familjer på ett enkelt sätt kan ansöka till kollo digitalt genom e-tjänst. Stadsdelsnämnden ska även arbeta uppsökande med information och erbjudande om kollo. Kollovistelse ska kunna förenas med sommarskola, för att möjliggöra även för elever i behov av extra stöd och undervisning att åka på sommarkollo.

Fler barn och unga med funktionsnedsättning ska erbjudas möjlighet att delta i ordinarie sommarkoloniverksamhet. Inom verksamhet för LSS-kollo finns kollogårdar med olika inriktningar och anpassningar beroende på deltagarnas ålder och typ av funktionsnedsättning.

Öppna förskolan, ett viktigt komplement

Den öppna förskolan uppskattas och efterfrågas av barn och föräldrar. Verksamheten erbjuder stimulans och gemenskap till barn som inte är inskrivna i förskoleverksamheten samt stöd och utbyte till föräldrar

och dagbarnvårdare. Öppna förskolan kan med fördel bedrivas i samarbete med frivilligorganisationer.

Familjer med barn med funktionsnedsättning, exempelvis neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, kan ha mycket svårt att delta i traditionella fritidsaktiviteter på givna tider, vecka efter vecka. En öppen-förskoleverksamhet där man kan delta i ”drop-in-form” är därför extra värdefull för familjer med barn med NPF och andra funktionsnedsättningar.

Fritidsgårdar

För stadsdelens alla barn och ungdomar finns ett stort utbud av fritidsgårdar med olika inriktningar. Grunden för verksamheten är en miljö utan krav på prestation där ungdomar själva har möjlighet att tillsammans med personalen planera och genomföra olika aktiviteter i en stimulerande och trygg miljö. Pojkar och flickor ges samma möjligheter till aktiviteter. Det finns även särskilda fritidsgårdar som är riktade mot barn med olika former av funktionsnedsättning. Om behov av utökade öppettider finns ska nämnden säkerställa att det finns fritidsgårdar öppna även på kvällar och helger.

Fritidshem

Stadsdelsnämnden ges i uppdrag att tillsammans med idrottsnämnden, kulturnämnden och skolnämnden utreda möjligheterna att införa profilfritids inom stadsdelen. Profilfritids är fritidshem som drivs av föreningar på uppdrag av staden men där föreningarna själva ges möjlighet att skapa en egen profil. Dessa vänder sig till alla barn och unga i Stockholms stad och det ska finnas möjlighet att ta ut viss avgift. Syftet är att ge barn och unga en ökad valfrihet när det gäller fritidsgårdar och lovaktiviteter.

Parklekar

Stockholms parklekar är en verksamhet som sedan den infördes haft betydelse för många barn. Lokalerna bör användas längre tid på dagarna för att bidra till parklekarnas fortlevnad. Kvaliteten och tryggheten i parklekarna ska ökas genom att säkerställa parvis bemanning. Som ett led i den växande staden bör utbudet av parklekar förstärkas genom att staden aktivt

arbetar med att engagera externa aktörer som vill anlägga och driva parklekar. Möjligheten att utveckla och utöka parklekarnas pedagogiska innehåll till öppna förskolor med parvis bemanning ska prövas.

Föreningsstöd

För att stimulera lokala föreningar och därigenom kulturliv och idrottsaktiviteter för stadens ungdomar finns föreningsstöd att söka. Det krävs dock överblick, transparens och likvärdighet i hur staden fördelar stöd till föreningslivet. För att säkra överblick över staden förs föreningsstöden över från stadsdelsnämnden till lämpliga facknämnder, idrottsnämnden, socialnämnden respektive kulturnämnden.

Effektivt och samordnat lokalutnyttjande

Stadsdelsnämnden ska tillsammans med idrottsnämnden, kulturnämnden, skolnämnden och SISAB föreslå och genomföra åtgärder för att tillgängliggöra skollokaler efter skoltid.

Feriejobb

Stadsdelsnämnden ska fortsatt planera för att erbjuda ungdomar på Kungsholmen och Essingeöarna feriearbeten under både sommar- och vinterlov.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen ska hålla hög kvalitet. Mångfald och valfrihet inom äldreomsorgen garanterar rätten för de äldre att kunna känna sig trygga med att omsorgen ska uppfylla deras individuella behov och ta hänsyn till deras personliga önskemål. Det är viktigt att äldre bemöts med respekt och att de ges möjlighet att påverka sin egen livssituation och omsorg. Det egna inflytandet över insatser och valmöjligheter ska stärkas samtidigt som stadens detaljstyrning ska minska.

Kvalitet, innovation, och prevention inom äldreomsorgen

Den enskilde har rätt till individuell behovsprövning och att beslutade insatser verkställs inom skälig tid. Stadens riktlinjer för biståndsbedömning ska stärka den enskildes inflytande och möjliggöra för den äldre att påverka

hemtjänstinsatsen och omdisponera denna inom ramen för det beviljade biståndsbeslutet.

Ett kvalitetskontrakt med äldre som söker sig till äldreomsorgen ska införas. Ett kvalitetskontrakt ska garantera en gemensam vårdplanering och uppföljning av insatser som utgår från den äldres behov och perspektiv. Inom ramen för kontraktet ska äldre erbjudas en kontaktperson som ansvarar för den äldres behov, insatser, uppföljning och eventuell hantering av omprövning gällande biståndsbeslut. Biståndsbedömare har idag två funktioner, dels att bedöma vårdbehovet, dels en rådgivande funktion. Genom kvalitetskontraktet överförs den rådgivande funktionen till kontaktpersonen som ska tillhandahålla stöd för den äldre. Därmed minskar arbetsbördan för biståndsbedömare och kunden får en kvalitativ och individuell hjälp kring sina valmöjligheter.

För att säkerställa likställigheten i biståndsbedömningen bör den överföras från stadsdelsnämnderna till äldrenämnden. Moderaterna vill utreda möjligheten att erbjuda vård i hemmet för äldre som behöver medicinsk hjälp men vill bo kvar hemma. Stockholms stad ska också hemställa hos regeringen att utreda möjligheten för kommuner att anställa läkare inom äldreomsorgen.

För att ge äldre i Stockholm en god vård och omsorg krävs ett gott ledarskap samt engagerad och utbildad personal. Inom äldreomsorgen finns ett behov av grundutbildning som måste mötas. Målet är att all tillsvidareanställd personal ska ha grundutbildning. Därtill är det viktigt att ta tillvara kunskaperna hos personer som talar andra språk, eller har kulturell eller annan kompetens som kan höja kvaliteten i omsorgen som ges till stadsdelens åldrande befolkning med bakgrund i andra länder. Staden ska därför även initiera och möjliggöra för flerspråkig hemtjänst.

Staden ska verka för att personal ska ges kompetensutveckling inom fokusområden såsom missbruk, psykiatri och våld i nära relation.

En modell för fördjupad kvalitetsuppföljning har tagits fram i samarbete med äldrenämnden och kommunstyrelsen. Modellen ska vara kvalitetsdrivande och kunna identifiera kvalitetsutvecklande faktorer inom äldreboenden. Modellen ska kunna användas oavsett utförare och gå att anpassa till annan verksamhet. Metoden handlar om att utifrån ett brukarperspektiv fånga upp professionell kvalitet i mötet mellan brukare och vårdpersonal. Ett viktigt inslag i denna kvalitetsuppföljning är den återföring som ges till verksamhetens chef, i syfte att utveckla kvaliteten i verksamheten.

Projektet ungdomsbesök ska fortgå och utvecklas. Efter deltagande i programmet ska unga erbjudas ett utbildningspaket för att erhålla information om vilka möjligheter som finns att vidareutbilda sig inom vård och omsorg.

Stadsdelsnämnden ska verka för en ökad samverkan mellan hemtjänst och landstinget genom exempelvis möjlighet till frivillig läkarundersökning i hemmet samt fler och effektivare läkemedelsgenomgångar för de äldre. Stadsdelsnämnden ska också verka för möjligheten att äldre direkt kan vända sig till Stockholms geriatriska mottagningar istället för akutmottagningarna.

Mångfald av boenden

De boendeformer som erbjuds stadsdelens äldre ska vara anpassade efter olika individuella behov. Den enskilde som så önskar ska kunna bo kvar i sin bostad eller äldreboende till livets slut utan att behöva flytta, även om behoven av vård och omsorg ökar.

Servicehusen ska kvarstå som en av flera boendeformer så länge efterfrågan finns, samtidigt är det centralt att i den pågående boendeutredningen se över hur förstärkt vårdfokus i samtliga boendeformer bäst säkerställs. Stockholm ska uppmuntra lösningar som seniorboenden och kollektivboenden. Vid biståndsbedömning ska särskild hänsyn tas till hög ålder kombinerat med ensamhet.

För att underlätta för äldre ska möjligheten till gemensamma byggnader för trygghetsboende och vård- och omsorgsboende utredas. Äldre personer som senare i livet kräver omsorgsinsatser kan då undvika den stora omställning som en flytt innebär. Möjligheter till förtur för äldre som väljer ett sådant boende ska utredas.

Hemtjänsten har en viktig roll och den mångfald av utförare som stockholmarna kan välja mellan ska fortsatt bevaras. För en bättre kontinuitet inom hemtjänsten ska en utredning tillsättas om hur det kan införas en kontinuitetsbonus till avdelningar som levererar en hög kontinuitet. Arbetet för en god arbetsmiljö där antalet sjukskrivningar minskar ska prioriteras.

Stadsdelsnämnden ska utreda möjligheter till profilhemtjänst mot målgrupper med särskilda behov. Hemtjänsten behöver utvecklas och anpassas för att möta det varierande behovet av insatser. Det ska vara möjligt för kunden att komplettera insatser med tilläggstjänster utöver de beviljade hemtjänsttimmarna, inom ramen för profilboende.

Effektiv och rättssäker biståndsbedömning
Enskild uppföljning är viktigt för att staden ska säkerställa att det enskilda vårdbehovet tillgodoses. Det arbete som pågår kring ramtider där äldre ska kunna påverka sina insatser är därför steg åt rätt håll. Biståndsbedömningen förs därför över från stadsdelsnämnden till äldrenämnden.

Personal och kompetensförsörjning
Kunskap om demenssjukdom ska fortsatt stärkas på stadsdelens demensboenden. Spetskompetens som vårdare och handledare inom demensvård ska finnas på alla demensboenden. Rollen som handledare innefattar att sprida kunskap om de demenssjukas behov både till närstående och till kollegor. För att stärka kompetens och kvalitet i vård och omsorg för personer med demens och deras anhöriga ska ett pilotprojekt inledas där medarbetarna erbjuds certifiering enligt Silviahemmets utbildningscertifiering. Samtliga medarbetare i Stockholms stad som i sitt arbete kommer i kontakt med

demenssjuka eller anhöriga ska genomgå Svenskt Demenscentrums nätbaserade utbildning Demens ABC.

Rehabilitering och förebyggande arbete

För att ge äldre möjlighet att behålla och/eller förbättra sina funktioner och ge förutsättningar för ett så självständigt liv som möjligt är det prioriterat att satsa på rehabiliterande insatser. Boende i vård- och omsorgsboende ska ha rätt till utevistelse. Stadsdelsnämnden ska erbjuda möjlighet för äldre att komma iväg på dagsutflykter under hela året och särskilt under sommaren.

Information om alla Stockholms stadsdelsnämnders aktiviteter för äldre ska finnas lättillgängligt via Äldre direkt, som åter ska hålla öppet på helger.

Ökad livskvalitet och en värdig vardag

Samtliga omsorgstagare ska ha en uppdaterad individuell genomförandeplan där även individuella, sociala och andra aktiviteter ingår. Kultur kan vara en viktig del i detta för att främja trivseln. Uppsökande verksamhet ska erbjudas personer över 80 år. De ska då samtidigt erbjudas möjlighet att fylla i ”Dokumentet om mig själv”. Individualiseringen av omsorgen ska fortsätta genom ett närvarande ledarskap i verksamheten.

För att minska risken för felmedicinering ska hemtjänsten, genom fullmakt från kunden, få tillgång till läkemedelsregistret. Detta ska prövas i projektform.

Måltiden är en viktig stund på dagen och det är viktigt att maten har ett bra näringsinnehåll och att den smakar gott. Den äldre ska ha möjlighet att påverka vad som ska serveras, och boendet ska tillgodose att så sker antingen i dialog i ett tidigt skede eller genom att den äldre kan välja maträtt direkt vid bordet.

Utevistelsegarantin ska ses över för att säkerställa möjligheterna för äldre i vård- och omsorgsboenden att vistas utomhus och delta i aktiviteter även utanför boendet. Ungdomsvårdar och den ideella sektorn kan vara en del i att uppfylla dessa mål.

Tidigare satsningar på äldrevårdar, ungdomsvårdar, omsorgsvårdar och för anställning av personer med funktionsnedsättning ska permanentas.

Äldres utsatthet ska uppmärksammas och motverkas. Stadsdelsnämnden ska tillsammans med de lokala brottsförebyggande råden, polisen och äldrenämnden fortsätta att samordna arbetet för att stoppa våld och övergrepp mot äldre och därmed minska äldres oro och utsatthet.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning
Alla människor ska tillförsäkras integritet, självbestämmande och delaktighet oavsett om de har en funktionsnedsättning eller inte. Människor med funktionsnedsättning ska, så långt det är möjligt, ha samma möjligheter som alla andra att leva ett självständigt liv och ha ett arbete att gå till. Inriktningen för stöd och service till personer med funktionsnedsättning är att identifiera och ta bort det som hindrar delaktighet i samhället och ett självständigt liv.

Personer med funktionsnedsättning ska ha rätt att själva välja boende och korttidsboende samt utförare av daglig verksamhet, hemtjänst, ledsagning, avlösning och personlig assistans.

Stockholm ska vara världens mest tillgängliga huvudstad. Stadsdelsnämnden ska fortsätta sitt arbete med att avskaffa kvarstående enkelt avhjälpna hinder och öka såväl den fysiska tillgängligheten som tillgängligheten och delaktigheten i samhället i stort.

Den enskildes rätt till individuell behovsprövning och att beslutade insatser verkställs inom skälig tid ska följas. Biståndsbedömningen förs över från stadsdelsnämnden till socialnämnden.

Personer som bor i gruppboende eller servicelägenhet ska ha rätt till en stödperson. Möjligheten för personer med funktionsnedsättning att kommunicera med staden eller att utnyttja e-tjänster ska i största möjliga mån vara lika

god som för övriga invånare. Information som publiceras på stadens webbplats ska även vara tillgänglig för personer med funktionsnedsättning. Förbättringsförslag ska tas fram i dialog med funktionshinderrörelsen.

Deltagarna i daglig verksamhet ska ges möjlighet till kontakter med den ordinarie arbetsmarknaden. Stadsdelsnämnden ska samarbeta med arbetsmarknadsnämnden i syfte att visa vägar till arbete.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri
En rad utmaningar kan identifieras inom området för de kommande åren. I takt med stadens befolkningsutveckling kommer antalet personer i behov av stöd och insatser kopplade till området att öka. Antalet barn och unga ökar och så även antalet anmälningar och utredningar om barn som far illa. Målgrupperna förändras också och inom såväl vuxna missbruk som socialpsykiatri är utvecklingen ökade diagnoser och komplexa vårdbehov. Förändringar i målgrupper ställer krav på ett kvalificerat stöd som kan anpassas utifrån den enskildes behov. Området påverkas också av nya och/eller reviderade föreskrifter och allmänna råd samt nationella riktlinjer. Detta ställer sammantaget allt högre krav på en effektiv, rättssäker och kvalitativ socialtjänst. För att säkerställa en hög kvalitet är det av vikt att spetskompetens finns tillgänglig inom organisationerna. Större enheter underlättar det arbetet och möjliggör – givet adekvat finansiering – ökad förmåga att koncentrera resurser där det är mest angeläget.

Personalomsättning bland socialsekreterare är en stor utmaning inom socialtjänsten och det kommer behövas kraftfulla insatser för att bibehålla och rekrytera nya medarbetare. Större enheter med möjlighet till specialisering och utveckling kan hjälpa för att både öka attraktionskraften hos socialtjänsten och möjligheten att få de anställda att över tid trivas och stanna inom verksamheterna.

Stadsdelsnämnden ska arbeta med vetenskapliga arbetssätt för att skapa trygghet såväl i utemiljön som i

hemmen. Socialtjänst, sjukvård, polis, skola och det civila samhället ska arbeta tätt tillsammans för att förebygga att människor far illa och reagerar snabbt och effektivt om det ändå sker.

Socialtjänstens arbete ska grundas på respekt för den enskilda individens önskemål och val. Den enskilde ska också ha inflytande över och vara delaktig i utformandet av sin insats. I detta arbete ska möjligheten att ta stöd av den enskildes sociala nätverk beaktas. Arbetet ska baseras på kunskaper och erfarenheter där metoder och insatser ska vara evidensbaserade och visa på goda resultat. Stadsdelsnämnden ska mäta och följa upp resultatet av beslutade och utförda insatser.

Förstärkt barnrättsperspektiv

Kraven på barn och ungas delaktighet och rätt till relevant information är förankrade i socialtjänstlagen. Bland annat fastslår socialtjänstlagen att barnets bästa ska vara avgörande vid beslut och andra åtgärder som rör vård- eller behandlingsinsatser. Ett barn ska ges möjlighet att framföra sina åsikter i frågor som rör barnet. Barns delaktighet i utredningsarbetet är ett viktigt utvecklingsområde som fortsatt ska prioriteras. Stadsdelens socialtjänst behöver ha fokus på att öka brukarmedverkan, delaktighet och dialog med barn och unga. Stadsdelsnämnden ska fortsatt prioritera uppföljning av placerade barn och unga samt barn som lever med våld i nära relationer. Stadsdelsnämnden ska tillsammans med socialnämnden utreda hur barnens rätt till självbestämmande och integritet kan stärkas inom psykiatri.

Barn och unga i familjehem är en högt prioriterad målgrupp. I stadens riktlinjer för familjehemsvård har barnperspektivet förstärkts och vikten av att göra barn delaktiga har förtydligats i hela handlägningsprocessen. Stadsdelsnämnden och socialnämnden ska fortsatt utveckla rutiner för tillsyn, uppföljning och utredning av familjehem och följa upp att stadens riktlinjer för familjehemsvård efterlevs. Nämnden ska även verka för rekrytering av fler familjehem.

Förebyggande arbete och tidiga insatser för barn och unga

En god skolgång utgör en av de främsta skyddsfaktorer för barn som riskerar att fara illa. Samverkan mellan skolan och socialtjänsten ska intensifieras för att uppnå en tydligare helhetssyn kring de barn som far illa eller riskerar att fara illa. Föräldrastödinsatser som ger goda effekter ska prioriteras. Föräldrastödsprogram som Komet och ABC ska erbjudas föräldrar i förebyggande syfte.

Ungdomsjourens uppsökande verksamhet riktade till unga i riskmiljöer ska utökas till fler områden. Ungdomsjouren ska samfinansieras med kommuner i länet, vars ungdomar befinner sig i Stockholms stad.

Socialekreterarnas närvaro på nätet ska öka och fler socialekreterare ska arbeta ute i fält.

Stadsdelsnämnden ska erbjuda en god öppenvård som alternativ till slutenvård. Intentionen ska vara färre placeringar på institution och att hitta former för insatser på hemmaplan. Stadsdelsnämnden ska fortsatt utveckla arbetet för att stärka stödet för barn och unga med psykisk ohälsa. Samverkan mellan socialtjänst, skola och hälso- och sjukvården är en viktig del i detta arbete.

Föräldrastödprogram

Projektet Stella, som syftar till att ge stöd till föräldrar som fräntas vårdnaden om sitt barn och stärka föräldrarnas förutsättningar till samarbete med socialtjänst och familjehem, permanentas. Efter utveckling i projektförhållande är det angeläget att verksamheten permanentas och att stödinsatserna kommer alla stadsdelar till del.

Familjehem

Upphandling av familjehem ska ske centralt med gemensamma ramavtal för hela staden. Höga krav ska ställas på utförarna, exempelvis ska familjehem erbjuda språkstöd, läxhjälp och samhällsintroduktion. Vid granskning av familjehem ska stabilitet i den ekonomiska situationen och familjens förmodade syfte vägas in som en lämplighetsfaktor i bedömningen.

En kartläggning av antalet placerade barn i stadsdelen ska genomföras, liksom en grundlig genomlysning av antalet familjehem, för att säkerställa att samtliga har genomgått en utredning. Olämpliga familjehem ska registreras. För att undvika att undermåliga familjehem används i andra kommuner är samverkan över kommungränserna avgörande. Registrering och kartläggning av familjehem bör därför ske inom ramen för Kommunförbundet Stockholms län (KSL).

Drog- och brottsförebyggande arbete

Nämndens drogförebyggande arbete ska fortsatt prioriteras. Preventionseenheterna ska arbeta för att minska de riskfaktorer som identifierats. Stockholmsenkäten är ett viktigt verktyg för stadens framtida planering inom preventionsområdet. Obligatoriska föräldrasamtal ska hållas senast efter 24 timmar när en påverkad minderårig påträffats av polis eller socialtjänst eller när en ungdom anmäls för brott.

Avhoppare från kriminell livsstil ska vara en tydlig målgrupp för socialtjänsten. Stadsdelsnämnden ska ha en samordnare med särskilt ansvar för avhoppare, arbetet ska ske i samverkan med polis och den nationella samordnaren.

Missbruk och beroende

Socialtjänsten behöver stärka kunskapen och utveckla arbetsmetoder, stödinsatser och boenden för målgrupperna samsjukliga och unga vuxna i missbruk och beroende. Stadsdelsnämnden får i uppdrag att tillsammans med socialnämnden påbörja arbetet med att sprida Maria ungdoms verksamhet över staden via minimarior.

Allt fler personer med missbruksproblematik får diagnosen neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Socialtjänsten ska fortsatt utveckla former för samverkan mellan socialtjänst, beroendevård och psykiatri för att forma insatser till denna målgrupp.

Arbete mot hemlöshet

Arbetet mot hemlöshet ska vara långsiktigt och nämnden ska prioritera förebyggande insatser för att undvika att personer hamnar i hemlöshet, exempelvis genom budget- och skuldrådgivning. Det är viktigt att stadsdelsnämnden och bostadsbolagen samarbetar för att förebygga vräkningar. Stadsdelsnämnden ska ha riktlinjer för vräkningsförebyggande arbete.

Under de senaste åren har en markant ökning skett av antalet personer från andra EU-länder och tredjelandsmedborgare som vistas i Stockholm utan försörjning och boende. Detta kräver omfattande insatser från socialtjänsten, bland annat i form av uppsökande verksamhet samt insatser från ideella föreningar som får bidrag från socialnämnden. Projekt Vinternatt ska fortgå och arbetet ska föras i dialog med Stadsmissionen, Frälsningsarmén och andra frivilligorganisationer. Staden ska även tillsätta en samordnare som arbetar tillsammans med andra myndigheter som bland annat polisen för att utreda misstänkt människohandel och organiserad brottslighet såsom prostitution.

Ensamkommande barn

Ett allt större antal ensamkommande barn söker sig till Sverige och Stockholm. Detta ställer stora krav på stadens insatser och möjlighet att tillgodose behoven för de som placeras inom stadsdelen för att säkra en snabb integrering.

För att åstadkomma en rättvisare fördelning av ensamkommande barn mellan stadsdelarna samt en tydligare arbetsfördelning inom socialtjänsten behövs kraftfulla och centralt samordnade stadsövergripande insatser. Stadsdelen samarbetar här med Norrmalms och Östermalms stadsdelsförvaltningar i en gemensam enhet för ensamkommande flyktingbarn.

Stadsdelsnämnden ska tillsammans med socialnämnden, skolnämnden, gymnasienämnden, överförmyndarnämnden, arbetsmarknadsnämnden och stadens bostadsbolag samt andra berörda instanser utveckla rutiner för att säkra mottagande, integration, skolgång och bostäder för ensamkommande barn.

Stadsdelsnämnden ska tillsammans socialnämnden och andra berörda aktörer arbeta fram rutiner för att säkra överlämning av de stöd och insatser som behövs i de fall familjer till tidigare ensamkommande barn har kommit till Stockholm, så att ingen faller mellan stolarna.

Socialpsykiatri

Stadsdelsnämnden ska arbeta för att sysselsättningen bland personer med psykisk och neuropsykiatrisk funktionsnedsättning förbättras. Alternativen behöver anpassas efter individen och därför upparbetas kontakter med företagare i närmiljön för att åstadkomma ett mer varierat utbud.

Stadsdelsnämnden ska i samverkan med socialnämnden planera för utbyggnad av boenden för personer med psykisk funktionsnedsättning. Planering och genomförande ska utgå från handlingsplanen för utveckling av socialpsykiatri. Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnden utreda hur barnens rätt till självbestämmande och integritet kan stärkas inom psykiatri.

Våld i nära relationer

Arbetet mot våld i nära relationer ska prioriteras. Stadsdelsnämnden ska utveckla rutiner och metoder för att inventera målgrupperna och för att upptäcka våldet och hitta våldsutsatta. Stadsdelsnämnden ska ha ett våld i nära relationsteam som även ska vända sig till män. Det ska finnas ett tydligt barnperspektiv i alla utredningar av vuxna som utsätts för våld, alternativt vuxna som utövar våld. Det ska alltid inledas en utredning när socialtjänsten får kännedom om att ett barn lever med våld i nära relation.

Riktade medel för arbetet mot våld i nära relationer baseras idag på fördelningsnyckeln för ekonomiskt bistånd. Fördelning av medel ska istället utgå från en kartläggning av den faktiska omfattningen av våld i nära relationer. Våld i nära relationer är en allvarlig folkhälsofråga som får stora konsekvenser för de drabbade. Alla som utsätts för våld har rätt till lika stöd oavsett inkomst.

Relationsvåldscentrum Sydosts (RVCS) stödverksamhet för personer som varit utsatta för våld samt för personer som har använt våld mot någon närstående, ska centraliseras i syfte att erbjuda stadens invånare tillgång till samma stöd oavsett var i staden de bor.

Barn som drabbats av våld i nära relation ska få möjlighet till Tryggare barn. Metoder som Signs of Safety och Caring Dads kan med fördel användas.

Även män drabbas av våld i nära relationer. Arbetet med våld i nära relationer ska inkludera olika målgrupper och kompetensen kring detta ska stärkas hos berörd personal. Staden ska erbjuda platser på skyddat boende för män.

Det är av stor vikt att stadsdelsnämnden, socialnämnden samt skolnämnden och gymnasienämnden utformar regelverk och ekonomiskt stöd på ett sätt som garanterar skolgång eller pedagogisk verksamhet för de barn som tvingas leva under skydd, exempelvis på kvinnojourerna.

Hedersrelaterat våld och förtryck

Origo, det läns gemensamma resurscentret för hedersrelaterat våld och förtryck, ska fortsätta vara ett samlat kunskapscenter för unga. Origo ska arbeta aktivt för att uppmärksamma de pojkar som tvingas upprätthålla hedersnormer. Fler par som är utsatta för hedersrelaterade hot bör ges plats på skyddade boenden. Riktade stöd ska ges till verksamheter som arbetar för att motverka hedersproblematik.

Våldsbejakande extremism

Stadsdelsnämnden får i uppdrag att snarast arbeta fram lokala handlingsplaner.

Ekonomiska bidrag ska fråntas aktörer som upplåter en plattform för våldsbejakande extremism. Bidrag ska följas upp noggrant och utvärderas av den bidragsgivande nämnden.

aktörer, ska initieras i stadsdelen. Den typen av samverkan ger en ökad vuxennärvaro i området och skapar förutsättningar för nära kontakt med föräldrar. Det är ett viktigt verktyg för att skapa social trygghet i stadsdelen.

Kompetensförsörjning

En relativt hög rörlighet bland socialsekreterare och biståndsbedömare har uppmärksammats inom socialtjänsten och särskilt enheten för ensamkommande flyktingbarn. Den höga rörligheten får effekter på kvalitet, kontinuitet och arbetsmiljö. För att säkerställa en rättssäker myndighetsutövning och trygga en god kompetensförsörjning är det viktigt att såväl socialnämnden som stadsdelsnämnden erbjuder nya medarbetare en gedigen introduktion och stöd till medarbetare med kort erfarenhet i form av handledning och mentorskap.

Det introduktionsprogram för socialsekreterare och biståndsbedömare som har tagits fram ska fortsätta under 2017 och implementeras tillsammans med utvecklandet av karriärtjänsten för socialsekreterare. Chefer behöver goda kunskaper om de krav arbetsgivarrollen ställer. Därför ska kommunstyrelsen i samråd med socialnämnden arbeta stadsövergripande med ledarutvecklingsprogram inom socialtjänsten.

Utbildningssatsning

I socialnämndens budget ingår medel för utbildningsinsatser för verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg som ska användas till utbildningsinsatser inom bas- och specialistnivå. Prioriterade områden är samverkansfrågor, barnperspektiv, MI (motiverande samtal), utförardokumentation och bemötandefrågor i det sociala arbetet.

Stadsmiljöverksamhet

Kungsholmens stadsmiljö präglas av en blandning av tät bebyggelse och storstadspuls tillsammans med parker, grönområden och närhet till vatten. I stadsdelen syns en blandning av klassisk sekelskiftesarkitektur, modernistisk 1930-talsbebyggelse och nybyggda områden som fortsatt växer fram i snabb takt.

Kungsholmen har många vackra promenadstråk, motionsspår och utemiljöer som är mycket uppskattade och välanvända. Det är viktigt att dessa områden sköts om väl så att de kan nyttjas av alla som bor och vistas på Kungsholmen.

Tyvärr har vi de senaste två åren sett en negativ trend i skötseln av Kungsholmens utemiljöer med ökad skadegörelse och klotter och fallande nöjdhet hos kungsholmsborna avseende städning och renhållning. För att bryta denna negativa utveckling prioriterar vi att tillföra ytterligare resurser för ökade insatser mot nedskräpning och sanering av klotter. Vi ger i uppdrag till stadsdelsförvaltningen att avbryta uppdraget att uppföra lagliga graffittiväggar inom stadsdelen samt att ta fram en handlingsplan för att motverka den ökade mängden klotter och skadegörelse inom stadsdelen.

Illegala bosättningar på Kungsholmen är oacceptabelt och de problem som har uppdragats kopplat till bland annat Sverigefinska skolan och parkleken i Rålis visar på att staden står handfallen inför detta. Det är en situation som de senaste åren har eskalerat utom kontroll och som både är ovärdig och ohälsosam för de tillresta EU-medborgarna och resulterar i otrygghet och återkommande problem i stadsmiljön på Kungsholmen. För att kunna vidta verkansfulla åtgärder mot detta skjuter Moderaterna till resurser för en nollvision mot illegala boplatser och föreslår att ett tiggeriförbud införs på Kungsholmen och i hela Stockholm.

Stadsdelens parker och grönområden erbjuder kungsholmsborna naturliga platser för avkoppling, spontanidrott och rekreation samtidigt som de lockar besökare från hela länet. Det är glädjande att Kungsholmens parker är välutnyttjade och uppskattade, men det innebär samtidigt ett ökat slitage och ställer krav att kvaliteten på renhållning, underhåll och parkskötsel motsvarar stockholmarnas högt ställda förväntningar.

**Kungsholmens
stadsdelsförvaltning**
Administrativa avdelningen

Lindhagensgatan 76
Box 49039, 100 28 Stockholm
Telefon 08-508 08 000
Växel 08-508 08 000
stockholm.se

Hela staden står inför stora investeringsbehov inom stadsmiljöområdet och vi ser ett ökat slitage på befintlig parkmark med anledning av befolkningstillväxten. För

att möta denna utveckling föreslår moderaterna att ansvaret för skötsel och underhåll samt renhållning av parker, naturområden, parkvägar överförs till trafiknämnden vilket därmed ger en ökad prioriteringsförmåga och underlättar arbetet. Ansvaret för motionsspår föreslås sorteras under idrottsnämnden.

Ekonomiskt bistånd

Stadsdelsnämndens arbete med ekonomiskt bistånd ska utgå från ett tydligt barnperspektiv. Ett viktigt syfte med det utvecklingsarbete som bedrivits inom det ekonomiska biståndet är att stadsdelsnämnden ska använda evidensbaserade instrument för bedömning både vid nybesök samt vid långvarigt behov av ekonomiskt bistånd.

Bidragssystemen ska ge alla en grundläggande trygghet under perioder man inte kan arbeta och försörja sig själv. Samtidigt måste arbetet med att främja rehabiliterande insatser för mottagare av ekonomiskt bistånd utvecklas och drivkrafter för att arbeta stärkas för att inte riskera att förpassa människor i ett livslångt utanförskap och bidragsberoende. Mot bakgrund av detta ska ett bidragstak i försörjningsstöd av arbetsmarknadsskäl införas. Socialnämnden får i uppdrag att komplettera riktlinjerna för ekonomiskt bistånd i detta syfte.

Det finns skäl att utveckla arbetet med att främja rehabiliterande insatser för mottagare av ekonomiskt bistånd, för att få tillbaka människor i arbete och minska biståndsbehovet. Socialnämnden ska, tillsammans med representanter från stadsdelsnämnden och arbetsmarknadsnämnden, etablera samverkan med Försäkringskassan i syfte att utforma rutiner för samarbete när personer med ekonomiskt bistånd är i behov av stöd för samordning av rehabilitering.

Genom Jobbtorg Stockholm ska alla som idag är beroende av ekonomiskt bistånd på grund av att de är arbetslösa garanteras en snabb individuell bedömning och en aktivitetsplan.

Arbetsmarknadsåtgärder

Stadsdelsnämnden ansvarar för att erbjuda ungdomar feriearbeten. Stadsdelsnämnden ska aktivt stödja arbetsmarknadsnämnden i arbetet med arbetsmarknadsåtgärder vilket omfattar ett ansvar för att bereda platser för praktiktillfällen och för offentligt skyddade arbeten samt andra insatser som syftar till att den enskilde ska bli självförsörjande.

Den som kommer till Stockholm från ett annat land ska få en snabb introduktion där staden samarbetar med föreningar och arbetsliv för att människor ska lära sig ett nytt språk, en ny kultur och hitta ett nytt arbete.

Ansvar för verksamheten flyttas från stadsdelsnämnden till arbetsmarknadsnämnden avseende arbetsmarknadsinsatser för personer som står längre ifrån arbetsmarknaden. För att möta behovet från stadsdelsnämnden och effektivisera resursutnyttjandet utvidgas Jobbtorg Stockholms uppdrag till att även omfatta grupper som behöver arbetsträning eller annan arbetsmarknadsinsats parallellt med sociala stödinsatser av olika slag. Förslaget innebär att ansvaret för stadens arbetsmarknadsinsatser samlas hos arbetsmarknadsnämnden.

Förändringen medför ökad enhetlighet, det blir lättare att säkerställa att alla erbjuds samma typ av insatser oavsett vilken i stadsdel man bor, förbättrade förutsättningar för att skapa en kedja av insatser mellan arbetsmarknadsverksamheterna och jobbtorgen vilket motverkar risken att sökanden får upprepa samma insatser. Sökanden kan erbjudas ett större utbud av insatser för arbetsförberedelse genom att de ges tillgång till stadens alla arbetsmarknadsinsatser. Samverkan med Arbetsförmedlingen underlättas eftersom det kan ske via en ingång.

Maria Johansson m.fl. (L) reserverade sig mot beslutet med hänvisning till Liberalernas förslag:

1. Att avslå stadsdelsförvaltningens förslag till beslut.
-

2. Att uppdra åt stadsdelsförvaltningen att återkomma med förslag till verksamhetsplan i enlighet med vad som nedan sägs.

3. Att anföra följande.

Vi värnar välfärdens kärna
Liberalerna föreslår satsningar på välfärdens kärnverksamheter med sänkt skattenivå. På så sätt kombinerar vi ansvarstagande för välfärden med en politik för fortsatt tillväxt och konkurrenskraft. Vi lyckas göra detta genom att prioritera satsningar som gör konkret skillnad för stadsdelens invånare, inte minst de som allra mest behöver samhällets hjälp och stöd, framför majoritetens symbolpolitik.

För oss liberaler kommer kvalitet och valfrihet alltid före driftsform. Den rödgrönrosa majoriteten i stadsdelarna driver en politik där många välfungerande och populära verksamheter som drivs av fristående anordnare nu återkommunaliseras inom snart sagt samtliga verksamhetsområden. Det är inte att sätta brukarnas och skattebetalarnas behov främst.

Förskoleverksamhet

Det liberala Stockholm ska vara den öppna världsstad där varje ung människa får chansen att utvecklas och välja hur livet ska se ut. I förskolan ska varje barn kunna utvecklas och växa, oavsett förutsättningar hemifrån. Under de två gångna mandatperioderna har förskolan varit en av stadens mest uppskattade verksamheter, med några av landets minsta barngrupper, genomgående en hög kvalitet och en stor mångfald i pedagogiska inriktningar. Detta måste värnas, samtidigt som det blir enklare för föräldrar att välja förskola och att vara trygga med att förskolan håller en hög kvalitet.

För många barn är förskolan starten på det livslånga lärandet. Allra viktigast blir förskolans verksamhet för de barn som till exempel inte har med sig det svenska språket hemifrån. Förskolan ska bidra till att alla barn får stifta bekantskap med böcker och läsning, med matematik och naturkunskap.

Taken på 14 respektive 18 barn per grupp ska hållas. Det är oroväckande att flera stadsdelar rapporterat om större barngrupper, sänkt personaltäthet och nedskärning av annan verksamhet. Vi ser med oro på det av majoriteten i stadshuset nu fastställda förslaget, att barn till föräldralediga ska ha rätt till heltid.

I Liberalernas Stockholm håller förskolan, kommunal såväl som fristående, hög kvalitet, är trygg, och har ett genomtänkt pedagogiskt fokus.

Höjda löner för förskollärarna är en förutsättning för att fortsätta höja kvaliteten i förskolan. I Liberalernas budgetförslag gör vi satsningar på höjd schablon och höjda löner för förskollärare. Dessa medel är öronmärkta och kan inte användas till annan verksamhet i stadsdelen.

För att inte urholka förskolans kvalitet, försvåra schemaläggning och organisation, eller leda till större barngrupper, ska barn till föräldrar som är föräldralediga även framgent ha rätt till plats 30 timmar i veckan.

Föräldrar och barn ska erbjudas valfrihet, mångfald och en förskola i världsklass. Rätten att själv välja vilken förskola barnet ska gå i ska värnas. Fristående alternativ ökar den pedagogiska mångfalden och föräldrarnas valfrihet.

Antalet barn i förskoleåldern fortsätter att öka i Stockholm. Förskoleutbyggnaden måste fortsätta i takt med att staden växer. Vid planeringen av nya stadsdelar och i stadsdelar där antalet barn förväntas öka måste stadens centrala förvaltningar prioritera förskoleutbyggnad. Förskolor, skolor och kollektivtrafik ska planeras in från början när staden bygger nya bostadsområden. Staden ska hålla fast vid det så kallade förskoletalet vid planering av nya stadsdelar. Alla familjer ska kunna få en förskoleplats i sitt närområde och barnomsorgsgarantin ska hållas.

bedrivs en angelägen och viktig verksamhet i både kommunala verksamheter och i fristående verksamheter för att ge alla unga i Stockholm tillgång till ett stimulerande utbud av fritidsaktiviteter. Detta ska värnas och utvecklas.

En aktiv och drogfri fritid minskar risken att ungdomar hamnar snett. Genom ett levande förenings- och idrottsliv över hela staden, liksom god tillgång till öppna verksamheter för ungdomar genom fritidsklubbar, fritidsgårdar, ungdomsmottagningar och andra stödjande insatser från staden ska alla ungdomar ges förutsättningar till en trygg uppväxt.

Staden ska tillhandahålla en god fritidsverksamhet för barn och ungdomar. I samverkan med det lokala föreningslivet och andra aktörer ska en mångfald av verksamheter för barn och unga erbjudas. Det är angeläget att man i planeringen av verksamheter för barn och ungdomar tar särskild hänsyn till behoven hos barn och ungdomar med funktionsnedsättning.

Majoriteten har under detta område anslagit 40 mnkr för demokratiutveckling och utvecklingsprogram. Det är oklart vad dessa medel ska gå till. Vi ser redan en stor risk att de försvinner i byråkrati och diverse projekt som inte gör någon meningsfull skillnad för barn och unga i Stockholm. Liberalerna föreslår att pengarna istället används för att finansiera satsningar inom skolan och socialtjänsten som tydligare kommer barn och unga till del.

Äldreomsorg

I Liberalernas Stockholm är vi individer hela livet. Även när vi behöver stöd och hjälp från andra har vi rätt till respekt för våra behov, våra livsval och våra intressen.

I vårt Stockholm är det alltid den enskilde medborgaren som bestämmer över sitt liv, inte politikerna. Liberalerna försvarar äldres rätt att välja, medan majoriteten vill inskränka valfriheten. Lagen om valfrihetssystem (LOV) är en förutsättning för fungerande valfrihet och lika villkor för mindre aktörer, och ska finnas kvar. Valfrihet ska införas för servicehus.

Äldreomsorgen ska hålla hög kvalitet. De äldre ska kunna känna sig trygga och omsorgen ska uppfylla deras behov och ta hänsyn till deras önskemål. Det är viktigt att äldre bemöts med respekt för sin värdighet och sina livsval och att de ges möjlighet att påverka sin egen livssituation och omsorg.

Ibland framstår det som att hög kvalitet inom äldreomsorgen endast är en fråga om pengar. Det stämmer inte. Det krävs också ett flexibelt ledarskap, en tydlig värdegrund och en effektiv administration. Men kvalitet förutsätter också ekonomiska resurser. Med mer resurser kan personaltätheten öka och större satsningar göras på kompetensutveckling och vidareutbildning. Fler kan motiveras att stanna i yrket längre. Vi höjer därför hemtjänstpengen jämfört med majoritetens förslag.

I dagsläget finns det lediga platser på servicehusen, samtidigt som 43 procent av de sökande fick avslag, enligt siffror från 2015. Personer över 85 år som så önskar ska ges plats på servicehus eller vård- och omsorgsboende, med början 1 juli 2017.

Fullmäktige har antagit nya riktlinjer som förtydligar att ålder och ensamhet ska tillmätas större betydelse vid bedömningen av behov av särskilt boende. De nya riktlinjerna har dock inte fått någon verklig effekt. Därför ska delegationen till stadsdelsförvaltningarnas tjänstemän att besluta om avslag på ansökningar om plats på servicehus eller vård- och omsorgsboende dras in. Avslagsbeslut ska godkännas av stadsdelsnämndernas sociala delegationer.

Äldre som har omfattande behov av hemtjänst och som vill flytta till vård- och omsorgsboende ska alltid få möjlighet att göra det om det inte medför några extra kostnader för stadsdelsnämnderna.

Rehabiliterande och hälsofrämjande insatser ska vara ett prioriterat område. Att kunna komma ut från sin bostad är mycket betydelsefullt. Stadsdelsnämnderna ska ta fram en plan för hälsofrämjande och förebyggande insatser för äldre och i samverkan med äldrenämnden ta del av forskning på detta område.

Stadsdelsnämndens verksamheter för äldre ska hålla öppet även under sommar och storhelger. Det är just på sommaren, när släkt och vänner är bortresta, som man har störst behov av att kunna träffa andra. Stöd och service till personer med funktionsnedsättning I Liberalernas Stockholm ska alla människor tillförsäkras integritet, självbestämmande och delaktighet oavsett om de har en funktionsnedsättning eller inte. Personer med funktionsnedsättning ska, så långt det är möjligt, ha samma möjligheter som alla andra att leva ett självständigt liv och att ha ett arbete att gå till.

Majoriteten höjer schablonen men lägger samtidigt ett generellt effektiviseringsbeting vilket gör att schablonhöjningarna blir mycket små i reala termer. Vi anser till skillnad från majoriteten att ambitionsnivån i arbetet med personer med funktionsnedsättning måste öka och föreslår därför att kravet på effektivisering ska tas bort.

Liberalerna värnar den personliga assistansen. Vi tillskjuter extra medel för att upprätthålla en god kvalitet i stadsdelsnämndernas egen regi-verksamhet när regeringens låga uppräknings av assistansersättningen hotar kvaliteten.

Rätten att välja boende, daglig verksamhet, hemtjänst, ledsagning, avlösning, korttidstillsyn och personlig assistans ska värnas. Stadsdelarna bör kunna konkurrera om driften av upphandlad verksamhet, men ideologiskt motiverade återkommunaliseringar av välfungerande verksamheter ska inte förekomma. Sedan maktskiftet har staden fattat beslut om ett antal omotiverade och illa förberedda återkommunaliseringar av upphandlade verksamheter. Genom att stoppa sådana återkommunaliseringar kan valfriheten för brukarna värnas och staden spara in på omställningskostnader.

Stockholm ska vara världens mest tillgängliga huvudstad. Staden ska fortsätta sitt arbete med att avskaffa kvarstående enkelt avhjälpna hinder och för att öka tillgängligheten i samhället.

Fler bostäder ska byggas för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning. Det är framför allt viktigt att bostäder för personer med funktionsnedsättning i ett tidigt skede planeras in i nya stadsdelar. Det är viktigt att nya bostäder byggs med en hyresnivå som de boende förmår betala.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri
I Liberalernas Stockholm har alla barn samma rätt till en trygg uppväxt utan hot, fattigdom eller övergrepp, och samma möjligheter att kunna skapa sig en bra framtid. Tidiga insatser för utsatta barn är av central betydelse. Alla inblandade aktörer ska arbeta tätt tillsammans för att förebygga att barn och vuxna far illa och reagera snabbt och effektivt om det ändå sker. Stadsdelsnämnderna ska fortsatt beakta barnperspektivet och säkerställa barnens rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention.

Personalomsättningen bland socialsekreterare inom den sociala barn- och ungdomsvården är hög i många stadsdelar. Nyanställda socialsekreterare får ta ansvar för ett stort antal krävande ärenden utan tillräcklig handledning eller möjlighet till kollegialt lärande. Det krävs ett genomgripande lyft av socialsekreterarnas situation, där hela arbetssituationen och arbetsmiljön måste förbättras.

Socialsekreterarna måste få större möjlighet att göra karriär inom sitt yrke. Lönen för de socialsekreterare som arbetar med barn- och ungdomsärenden bör höjas med i genomsnitt 1500 kr/månad i ett första steg.

Möjligheter till kompetensutveckling och vidareutbildning är avgörande för god kvalitet och för att staden ska vara en attraktiv arbetsgivare. Vi föreslår en kompetenspeng för varje socialsekreterare.

Allt fler socialsekreterare utsätts idag för hot. Detta är oacceptabelt och måste tas på största allvar. Stadsdelsnämnden ska ha strategier för att stödja personal som utsätts.

Insatser för kvinnofrid och arbetet mot våld i nära relationer ska fortsatt prioriteras av samtliga nämnder. Ambitionsnivån i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck måste höjas. Vi föreslår att sammanlagt 15 mnkr anslås till stadsdelsnämndernas arbete mot hedersvåldet. Pengarna ska gå till utbildning av personal, ökade möjligheter till samverkan mellan stadsdelarnas socialtjänst, Origo, skola, civilsamhälle och polis, mer resurser för socialtjänstens arbete i främsta linjen, samt utvärdering av genomförda insatser.

Alla som behöver budget- och skuldrådgivning ska bli erbjudna ett personligt möte. Det är särskilt viktigt att familjer med barn snabbt erbjuds rådgivning. Inga barnfamiljer ska behöva vänta mer än en vecka på att få sitt första budget- och skuldrådgivningssamtal, och hyresrådgivare ska införas i alla stadsdelar.

Barn och ungdomar i familjehem är en högt prioriterad målgrupp. Den som engagerar sig som förälder i ett familjehem ska erbjudas ett starkt stöd från socialtjänsten. Rekrytering av familjehem för ensamkommande flyktingbarn och flyktingungdomar är prioriterad och ska fortsätta.

Kvalitetssäkringen av placeringar av barn utanför det egna hemmet måste fortsatt vara ett prioriterat område. Alla barn har rätt att komma till ett hem som förmår ge dem en bra uppväxt. Antalet placeringar av ensamkommande flyktingbarn har ökat kraftigt och stadsdelsnämnderna har en mycket viktig uppgift i att följa upp kvaliteten i dessa hem. Barn som placerats hos närstående har samma rätt till en god uppväxtmiljö som andra barn och kvaliteten i dessa placeringar ska särskilt säkras.

Det är viktigt att familjehem har kompetens att bemöta barn som placerats på grund av hedersproblematik i det ordinarie hemmet.

Obligatoriska föräldrasamtal ska hållas senast efter 48 timmar när en påverkad minderårig påträffats av polis eller socialtjänst eller när en ungdom anmäls för brott.

De elever som har de sämsta förutsättningarna hemma ska ha bäst förutsättningar i skolan. Skolan är den viktigaste skyddsfaktorn för barn som far illa. För att uppmärksamma barns behov samarbetar skolan enligt de samverkansöverenskommelser som finns mellan stadsdelsnämnderna och skolan. Stadsdelsnämnden ska se till att samverkansöverenskommelserna hålls aktuella och verka för att fler friskolor deltar i samverkan.

Stadsdelsnämnden ska ha beredskap för att samverka med stadens bostadsbolag för att förebygga äldres hemlöshet. Innan vräkning kan ske av en person över 75 år ska socialtjänsten göra en genomgång av personens ekonomi och se om det finns sätt att komma till rätta med hyressituationen.

Stadsmiljöverksamhet

I Liberalernas Stockholm trivs folk i sin vardag. Att få bo och röra sig i levande, trygga och välskötta stadsmiljöer ger många frihetsdimensioner i livet. Vi är övertygade om att det de som bor i en stadsdel som vet bäst vad de vill ha och behöver och därför ska stadsdelsnämnderna ha möjlighet att göra sina egna prioriteringar inom stadsmiljöområdet.

Stockholm är en av världens vackraste storstäder med en unik kombination av storstadens puls och naturens lugn. Här finns en mångfald av attraktiva stadsmiljöer med egna identiteter, som skapar möjligheter för stockholmarna att välja vilken del av staden som passar ens egen livssituation och livsstil. Gemensamt för stadens alla stadsmiljöer ska vara att de är rena, snygga och trygga.

Det är viktigt att också stadsdelsnämnderna arbetar övergripande kring trygghetsfrågorna, och lär av varandras goda exempel. Arbetet ska bedrivas i nära samarbete med föreningar, polis, brandförsvaret, fastighetsägare och föräldrar. Liberalerna tilldelar stadsdelsnämnderna 10 mnkr i en särskild trygghetssatsning för att förbättra såväl den sociala som den fysiska tryggheten. Kommunstyrelsen ska bistå stadsdelsnämnderna i detta arbete.

Stockholm ska vara klotterfritt och det ska vara rent och städat på allmänna platser såsom gator, torg och parker. Det är viktigt att stadens klottergaranti fungerar i praktiken, vilket innebär att klottersanering, ska ske inom 24 timmar efter anmälan. Den nuvarande majoriteten avskaffade den tidigare garantin för tömning av papperskorgar inom 24 timmar och vi vill återinföra den igen. Medborgarna i staden ser ingen skillnad på klotter på en kommunal eller privatägd fastighet därför ska även privata fastighetsägare kunna ansluta sig till 24-timmarsgarantin.

I arbetet med att göra Stockholm tillgängligt för alla har stadsdelsnämnderna ett viktigt ansvar. Tillgänglighetsfrågorna ska vara en naturlig beståndsdel i den dagliga verksamheten.

Lekplatser ska utformas så att barn med funktionsnedsättning kan använda dem och vid renovering ska hänsyn tas till tillgänglighetsskapande åtgärder. Parkvägar och parkbänkar ska tillgänglighetsanpassas. Arbetet med att rusta upp och tillgänglighetsanpassa stadens badplatser ska fortgå. Trappor ska vid upprustning kompletteras med ledstänger, barnvagnsramper och kontrastmarkering.

Ekonomiskt bistånd

I Liberalernas Stockholm har så många personer som möjligt ett jobb att gå till. Att kunna försörja sig själv ger trygghet och frihet att växa.

Det ekonomiska biståndet ska vara en utväg för att hjälpa den som under en viss tid i livet inte har några andra medel till sin försörjning. Inriktningen för politiken är att människor ska gå från bidrag till självförsörjning. En grundläggande prioritering måste vara barns lika rätt till en god uppväxt oavsett familjens omständigheter.

Den politik som Liberalerna och Alliansen bedrev för att hjälpa människor till självförsörjning fortsätter att ge resultat. Antalet hushåll som tar emot ekonomiskt bistånd har fortsatt att sjunka under året, vilket självfallet är glädjande. Det är viktigt att

stadsdelsnämnderna fortsätter att arbeta för att leda människor från bidrag till arbete.

Möjligheten att utöva idrott och delta i kultur är en skyddsfaktor för barn som växer upp i utsatta familjer. Den rödgröna regeringen har beslutat att avskaffa fritidspengen för barnfamiljer som tar emot ekonomiskt bistånd. Istället avsätts samma belopp till en höjning av riksnormen för barnfamiljer. Detta räcker inte i alla lägen för kostnaden för avgift och utrustning i en idrottsverksamhet, i synnerhet inte för äldre barn som har större merkostnader för sitt idrottande.

Staden bör utforma den lokala normen så att alla barn kan delta i fritidsaktiviteter. Vi föreslår att alla barnfamiljer med försörjningsstöd ska kunna ansöka om att avgiften för kulturskola, idrottsförening eller annan regelbunden fritidsverksamhet ska ingå i biståndet.

Sedan 1 juli 2013 gäller nya regler för så kallad jobbstimulans, enligt vilka mottagare av ekonomiskt bistånd får undanta 25 procent av eventuella arbetsinkomster vid bedömning av biståndsbehovet. För att ytterligare stärka incitamenten att gå från bidrag till arbete ska mottagare av ekonomiskt bistånd i Stockholms stad få undanta 40 procent av arbetsinkomster.

Arbetsmarknadsåtgärder

Att få in en första fot på arbetsmarknaden, och få erfarenhet och referenser, är ett viktigt steg i arbetslivet. Staden ska fortsätta erbjuda ungdomar i Stockholm feriearbeten under både sommar- och vinterferier samt på helgerna. Feriearbetande ungdomar ska kunna erbjudas arbete utanför den egna stadsdelen. I synnerhet viktigt är att stadsdelen arbetar för att ge ungdomar med funktionsnedsättning jobb utifrån vars och ens behov och förutsättningar.

Den styrande majoriteten har ökat antalet sommarjobb, men samtidigt utökat målgruppen till att även omfatta 18-åringar. Resultatet har blivit att fokus har skiftat från kvalitet till kvantitet, och att mindre tid har gått till att ge sommarjobb åt de målgrupper som verkligen behöver

det. Det är inte rimligt att unga vuxna, som själva bär ansvaret för sin försörjning, ska konkurrera med ungdomar om de sommarjobb som staden anordnar.

Nämnden ska samverka med det privata näringslivet för att företag ska ta emot fler feriearbetande ungdomar.

Vi hänvisar i övrigt till Liberalernas budgetreservation i kommunfullmäktige.

Särskilt uttalande

Henrik Sjölander m.fl. (M) och Maria Johansson m.fl. (L) lämnade följande särskilda uttalande från Moderaterna och Liberalerna. Kristin Jacobsson (C) och Emil Öberg (KD) instämde i det särskilda uttalandet i form av ersätтарыttrande.

Framtidens Kungsholmen – stadsdelen där alla kan växa!

Efter två år med vänstermajoriteten i Stockholms stad har skatten höjts två gånger med sammanlagt över 1,3 miljarder kronor. Vänstermajoriteten håller dessutom på att skuldsätta stockholmarna. Enligt SKLs prognos kommer majoriteten att ha lånat en miljard i månaden vid mandatperiodens slut. Stockholms stads skuld kommer alltså att trefaldigas år 2018. Trots detta förmår majoriteten inte leverera vare sig välfärd eller bostadsbyggande. Problemet är uppenbart inte brist på ekonomiska resurser, utan brist på politiskt ledarskap.

De byggprojekt som nu pågår och påbörjas sattes i sjön redan under allianstiden. Snö- och isröjning har inte fungerat, framkomligheten i staden har försämrats för alla men det är kanske mest kännbart för varuleveranser och för bilister med parkeringstillstånd för rörelsehindre.

Trots problem att hålla barngruppernas storlek nere klubbar majoriteten igenom ett beslut om rätt till heltid för barn till föräldralediga. Vi nås dagligen av rapporter om personer som fått sin personliga assistans, ledsagning eller kontaktperson indragen. Vi ser hur Stockholm för många blivit allt svårare att leva delaktigt och självständigt i.

Alliansen har gjort det mer lönsamt att arbeta. Genom fortsatt låg skatt får kungsholmsborna större rådighet över sin egen ekonomi och mer frihet i vardagen. Nyckeln till att utveckla och förstärka välfärdsverksamheterna är att fler får ett jobb som de kan försörja sig på. Vi kommer därför alltid att stå upp för en politik som prioriterar jobb framför bidrag.

Vi har prioriterat kärnverksamheten för att bättre hushålla med varje skattekrona och skapa förutsättningar för en fortsatt tillväxt och en stark och välskött ekonomi. Detta har medfört att vi har kunnat satsa på en kvalitativ och tillgänglig välfärd för kungsholmsborna.

För att kunna fortsätta växa krävs en offensiv satsning på att bygga nya långsiktigt hållbara bostäder, en god kommunal service – alltifrån nya förskolor och skolor, till äldreomsorg, bostäder med särskilt stöd och service, kultur och idrott. Kvaliteten inom verksamheterna ska vara den högsta.

Stockholm håller positionen som världsledande miljöstad. Vi har bekämpat luftföroreningar, gifter och växthusgasutsläpp och tagit fasta på Stockholms gröna värden och den täta stadens fördelar. Vi har antagit utmaningen att göra Stockholm till en cykelstad i världsklass. Vår ambitiösa miljöpolitik har gett en stadsmiljö som är trygg, säker och trevlig.

När Stockholms stad bytte majoritet 2006 var äldreomsorgen kraftigt underfinansierad. Sedan dess har Alliansen tillfört mer än en miljard kronor till stadens äldreomsorg trots att antalet invånare äldre än 80 år samtidigt har minskat. Detta i sig är en historisk satsning på äldreomsorgen.

Vi intensifierade under förra mandatperioden arbetet med att göra stadsdelen mer tillgänglig. Här har stadens program för delaktighet varit av avgörande betydelse. Vi har fortsatt prioritera att minska arbetslösheten för personer med funktionsnedsättning.

Framtidens Kungsholmen är de många möjligheternas stadsdel. Hit kan människor söka sig för att få vara sig

själva och kunna förverkliga sina egna drömmar. Här bejakas mångfald och idéer. Kungsholmen är en öppen, trygg, jämlik, tolerant och grön stadsdel som tar tillvara alla människors livschanser.

För att Kungsholmen ska kunna fortsätta att växa på ett bra sätt behövs alla och alla är välkomna. Kungsholmen är en vacker, grön stadsdel, omgiven av vatten. Här finns miljöer för alla livsstilar och önskemål, med gammalt och nytt sida vid sida.

Kungsholmsborna ska ha frihet och möjlighet att förverkliga sina drömmar om ett bra liv. Politiken ska riva hinder och skapa förutsättningar istället för att bestämma hur kungsholmsborna ska leva sina liv. Vi vill stärka människors egenmakt genom att utveckla och förbättra valfriheten. Vi tror på människors förmåga att själva eller i samråd med anhöriga kunna välja barnomsorg, skola och pedagogisk inriktning, vård- och omsorgsboende eller andra välfärdstjänster.

Kungsholmen ska vara såväl socialt som ekonomiskt och ekologiskt hållbart. Tillsammans med kungsholmsborna vill vi göra en bra stadsdel ännu bättre. Med utgångspunkt i det som är bra och värt att vårda, riktar vi ansträngningarna mot det som fortfarande behöver förbättras. Alliansen fortsätter att arbeta för ett Kungsholmen där alla kan växa.

Ersättaryttranden

Kristin Jacobsson (C) lämnade följande ersättaryttrande:

Om jag hade haft rösträtt hade jag föreslagit följande för beslut:

1. Att avslå stadsdelsförvaltningens förslag till beslut.
2. Att stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med en verksamhetsplan i överensstämmelse med vad som anförs i detta ersättaryttrande. I övrigt hänvisar vi till vår budget i Stockholms stad.
3. Därutöver anföra följande:

Inledning

Centerpartiet står för en närodlad politik där beslut ska fattas så nära människor som möjligt. Vi har en vision om ett Stockholm som är livfullt, öppet och grönt. En inkluderande och demokratisk hållbar stad där medborgarnas idéer tas tillvara och där egna initiativ ges utrymme och stöd.

Vi vill ha ett Stockholm där människors egen vilja och rätt att välja kvalitativ verksamhet står i centrum. Kungsholmens invånares valfrihet ska vara styrande för all verksamhet, medborgarens behov stå i centrum och människors idéer för hur stadsdelen ska byggas och utvecklas tas om hand. Genom valfrihet skapas konkurrens vilket i sin tur leder till bättre kvalitet, fler småföretagare, tillväxt och mångfald. Rätten att välja kvalitativ skola, vård och omsorg bör vara grundläggande. Staden ska erbjuda stockholmarna en effektiv välfärd med stor valfrihet och mångfald bland utförarna. Politikens uppgift är att garantera kvalitet och se till att skattepengarna används på bästa sätt.

Grunden för vårt välstånd är marknadsekonomi, valfrihet och företagande. Även i vår stadsdel ifrågasätts de mekanismer som är grundbulten för att det överhuvudtaget finns några skattemedel att fördela. Centerpartiet kommer att fortsätta att driva på för att våra verksamheter ska vara konkurrensutsatta och att valfrihet ska finnas för våra medborgare. Vi menar att demokrati inte bara handlar om att vara aktiv på valdagen och att det finns t ex stadsdelsnämnder att påverka genom. Demokrati är också att kunna ha ett avgörande inflytande vid köksbordet hemma om vilken skola, förskola eller hemtjänst som ska väljas. När den nuvarande majoriteten på olika sätt inskränker valfriheten, är det också ett sätt att frånta människor sina möjligheter att bestämma över den egna vardagen och istället låta politiker bestämma. Det är så långt från närodlad politik som det går att komma.

Sjukskrivningstalen bland personal anställd av stadsdelen är hög på sina håll och vi vill se ett systematiskt arbetsmiljöarbete, där man aktivt arbetar för att få ner sjukskrivningstalen. Inte minst är detta viktigt i och med den ”rätt till heltid på förskolan för barn med småsyskon” som nyligen beslutats av majoriteten, och som många förskollärare och pedagoger tror kommer öka belastningen på personal i förskolan, med ökad risk för högre sjukskrivningstal.

Stockholm ska också vara en ledande förebild för ett modernt samhälle som är miljöanpassat och långsiktigt hållbart. En stad där ekonomisk tillväxt ger förutsättningar för effektiv politik mot klimatförändringarna. En stad där grönska får frodas och där tät bebyggelse ger svaret både på bostadsbristen och klimatutmaningar.

I en tid där grundläggande fri och rättigheter hotas, måste vi demokratiska partier stå upp för de gemensamma värderingar vi trots allt har. Från länder som härjas av krig, fattigdom och förtryck kommer många människor till Europa och även till Stockholm och vår stadsdel. Stockholm ska vara en stad där dessa människor kan bygga sig en framtid även här på Kungsholmen.

I Centerpartiets budget inför 2017 skapade vi ett dokument som på ett tydligt, ansvarsfullt och genomförbart sätt visade på det ledarskap vi vill se i Stockholm, liksom i de områden där Kungsholmens stadsdelsnämnd ansvarar.

För Kungsholmen önskar Centerpartiet särskilt bl.a. att:

Förskoleverksamhet

- Säkerställa en säker och trygg förskolemiljö och att öka beredskapen för krishantering. Förskolorna ska systematiskt och regelbundet arbeta med att gå igenom vilka risker de står inför samt hanteringen av dessa risker.

- Förskolepersonal regelbundet genomgår utbildning i hjärt- och lungräddning. Den ska vara obligatorisk.
- Den mat som upphandlas ska möta samma krav avseende djurhållning och miljö som ställs på svenska livsmedelsproducenter.
- Stadsodlingar får en naturlig plats i stadsrummet och att förskolor erbjuds egna odlingsmöjligheter där barnen, som en del av den pedagogiska verksamheten, kan odla exempelvis sin egen sallad.
- Att alla förskolor ska ha tillgång till egna tillagningskök och fruktlunder där förutsättning för det finns. Interaktion i matlagningen är också önskvärt.

Barn, kultur och fritid

- Synligheten för möjligheterna att söka föreningsstöd till förmån för att öka antalet ansökningar ökar.
- Samspelet och samarbetet med Kulturförvaltningen för att erbjuda större publika kulturarrangemang ökar.
- Skapa förutsättningar för invånarna själva att genomföra kulturarrangemang
- Identifiera och stärka befintliga lyckade invånarinitiativ för barn, fritid och kultur.
- Stadsdelens lokaler inventeras för att de tillfälligt ska kunna upplåtas för bl.a. kultur & fritid. Det ska finnas god tillgång till olika former av lätt tillgängliga samlingslokaler i alla delar av Kungsholmen. Det är en förutsättning för ett levande föreningsliv och civilsamhälle.
- Ytor som kan upplåtas kostnadsfritt för att skapa ett rikare kulturliv och dessutom motverka social problematik och vitalisera bortglömda och otrygga platser identifieras.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

- Samarbetet med befintliga aktörer, exempelvis inom folkbildning och kultur ökar.
- Fadderskap eller tillfälliga jobb som kan kopplas till befintliga jobb, exempelvis sommarjobb.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

- Riktade satsningar för boende för personer över 65, med olika inriktningar.

- Utöka den uppsökande verksamheter till att även inkludera papperslösa.

Äldreomsorg

- Erbjuder en utevistelsegaranti samt kultur- och stadsmiljöledsagning
- Satsa på ökad matglädje för äldre och höja ambitionen i upphandling av mat.
- fortsatt verkan för ett ökat antal tillagningskök
- Verka för en valfrihet och en mångfald av utövare och alternativ.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

- Ett närmare samarbete med lokala näringslivet
- Arbeta aktivt för att nå fler grupper i sommarjobbssatsning, exempelvis unga nyanlända och unga personer med funktionsnedsättning.
- Underlätta för etablering av lokala affärsverksamheter på mark som stadsdelen råar över, exempelvis för kafésatsningar och kulturinitiativ.

Stadsmiljö

- Ett ökat antal badplatser, bryggor och stegar, bl.a. strandbrygga vid området nedanför Kungsholmstorg,
- Bar trucks på försök i Rålambshovsparken,

- samråd med berörda aktörer, exempelvis Stockholms hamnar och Idrottsförvaltningen för att tillåta fler etableringar vid och på vattnet längs för exempelvis, badanläggningar, caféer, tillfälliga boenden, öppna bryggor och gästhamnar.

I övrigt hänvisas till Centerpartiets budgetförslag som presenterats för kommunfullmäktige.

Emil Öberg (KD) lämnade följande ersättaryttrande:

Om jag hade haft rösträtt skulle jag ha yrkat enligt följande:

1. Att avslå stadsdelsförvaltningens förslag till beslut
2. Att stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med en verksamhetsplan i överensstämmelse med vad som anförs i detta beslut samt i enlighet med Kristdemokraternas budgetreservation i kommunfullmäktige
3. Att därutöver anföra följande:

Stadsdelsnämnderna har en viktig roll i staden genom att vara en länk mellan stadens centrala nämnder och det lokala samhället samt ansvara för dialog mellan medborgare och stadens förvaltningsorganisation och förtroendevalda. Stadsdelsnämnderna ska utifrån att Stockholm växer klara framtida volymförändringar med hög kvalitet inom verksamheterna utifrån de ramar som volymförändringarna ger, men i övrigt med befintliga resurser. Stadsdelsnämnderna ska samverka i syfte att lära av varandra, sprida goda exempel och utveckla effektiviteten.

Arbetsmarknadsåtgärder

Stadsdelsnämnderna ska aktivt stödja arbetsmarknadsnämnden i arbetet med arbetsmarknadsåtgärder. Det omfattar att bereda plats för praktikplatser och offentligt skyddade arbeten samt andra insatser som syftar till att enskilda människor ska kunna stå på egna ben och försörja sig själva.

Feriearbete

Samtliga nämnder och bolag ska bidra till att stadens ungdomar får möjlighet till feriejobb, så även Kungsholmens stadsdelsnämnd. Det krävs ytterligare åtgärder inom detta område än vad som redan genomförts, framförallt ett utvecklat samarbete med det privata näringslivet. Stockholms företagare borde både själva kunna anmäla feriejobb till stadens feriejobbspool, men också bidra till att finansiera kommunala feriejobb om företagets verksamhet gör det svårt att bereda plats för feriejobb på den egna arbetsplatsen. Det är viktigt att staden eftersträvar att ungdomar med funktionsnedsättning erbjuds feriearbete.

En väg in

Stockholms stad ska fortsätta arbeta utifrån den framgångsrika modellen ”En väg in”. Detta arbetssätt möjliggör enhetliga bedömningar för hur man ska arbeta för att stötta människor till egen försörjning. Fokus ska vara på den enskilde och hennes styrkor och utmaningar.

Nyanlända

Kompetensen och metoderna behöver förbättras vad gäller validering av nyanländas utbildning och yrkeserfarenhet. Kristdemokraterna vill vidare individualisera undervisningen i svenska för invandrare och kombinera den med praktik. Flexibiliteten vad gäller undervisningstider ska dessutom vara större. Den som är nyanländ och föräldraledig ska också kunna kombinera föräldraledigheten med språkstudier. Kristdemokraterna vill införa obligatorisk samhällsorientering för alla nyanlända. Det är avgörande att nyanlända får goda kunskaper om de grundläggande värderingar som genomsyrar det svenska samhället.

Samhällsorienteringen ska tydligt belysa värdet av demokrati, jämställdhet, yttrandefrihet och vikten av att acceptera olikheter. Utöver detta är goda kunskaper i det svenska språket nödvändigt för etablering på arbetsmarknaden och i samhället i stort.

Utveckla ytterstaden

Alliansen fattade under sin tid i majoritet beslut om flytt av åtta kommunala förvaltningar och bolag från

innerstaden till ytterstaden. Den rödgrönrosa majoriteten säger sig vilja satsa på ytterstaden men stoppar nu flera av de planerade flyttarna. Det är en sak att tala vackert om en sammanhållen stad och behovet av utveckling av ytterstaden, en annan sak att visa ledarskap och genomföra de beslut som krävs.

Barnomsorg och förskola

I förskolan ska barnen lägga grunden till ett livslångt lustfyllt lärande, kunna leka, känna trygghet och inhämta kunskaper och värden. Stockholms barn ska erbjudas en förskola och skola i världsklass. Det ska finnas ett brett urval av verksamheter, inriktningar, kommunala och fristående alternativ, där omsorg, kunskap och lärande står i fokus.

Planering av förskolor

Stockholm växer kraftigt och på flera platser är det nödvändigt att både bygga ut befintliga förskolor och skolor samt att bygga nya. Nämnden är ansvarig för att säkerställa att förskoleplatser finns att tillgå i såväl befintliga områden som exploateringsområden, men det är inte nödvändigt att nämnden ska driva de nya förskolorna. Staden ska i dialog med fristående aktörer även verka för fler fristående alternativ i förskole- och skolplaneringen. Det är angeläget att i samband med förskole- och skolutbyggnad verka för lägre byggkostnader för att på så sätt begränsa framtida hyreskostnader.

För att klara utbyggnaden av förskolelokaler ska alltid möjligheten att utnyttja skollokaler undersökas. Staden ska även samverka med fastighetsägare, näringslivet och andra aktörer för att hitta nya lösningar på behovet av förskolelokaler och platser. Staden ska ha en välkomnande attityd till förskolor på arbetsplatser om arbetsgivare visar intresse av att starta fristående arbetsplatsförskolor. Stadsdelsnämnden ska också verka för att successivt öka antalet förskolor med tillagningskök. Ansvaret att uppfylla barnomsorgsgarantin förutsätter att det finns en långsiktig och framsynt planering av förskolelokaler. Stadsdelsnämnderna har därmed en central roll för att säkra behovet av förskolelokaler i planeringen av nya

stadsdelar och ska i det sammanhanget samarbeta med exploaterings- och stadsbyggnadsnämnderna.

Tydliga mål i förskolan

Förskolan bidrar till det livslånga lärandet. Stockholms förskolor ska erbjuda en verksamhet som är rolig, stimulerande och trygg. Tiden i förskolan ska vara en tid av omsorg och lek och av lustfyllt lärande och utgångspunkten ska vara varje barns förmåga, lust och vilja att lära. Stockholms stads förskoleprogram ”Framtidens förskola” anger fokus för verksamheten i stadens förskolor. Förskolechefens ledarskap är av avgörande betydelse för förskolans kvalitet.

Verksamhetens utveckling kräver ett pedagogiskt ledarskap, som långsiktigt och uthålligt skapar förutsättningar för att arbeta mot uppställda mål och driva ett systematiskt kvalitetsarbete.

Läroplanen för förskolan har förtydligats och kompletterats med nya mål när det gäller språkutveckling, matematik, naturvetenskap och teknik. Förskolans pedagogiska uppdrag har förtydligats och även förskolläraernas ansvar. Arbetet med matematik och språkutveckling är även fortsättningsvis prioriterade områden där arbetet i förskolan ska fördjupas.

Lärandet förutsätter trygghet och omsorg. Den delen måste prioriteras när alltmer fokus läggs på det pedagogiska uppdraget. Föräldrar som har sitt tvååriga barn på förskolan bekymrar sig nog inte lika mycket för bristande matematikkunskaper som för stora barngrupper och att barnet mår bra och känner sig tryggt. Därför vill Kristdemokraterna lyfta omsorgsperspektivet mer än vad som görs idag, samt satsa på mindre barngrupper.

Förskolans innehåll

Att delta i en pedagogisk verksamhet ger möjligheter att på ett tidigt stadium uppmärksamma barn med behov av särskilt stöd. Flera stadsdelsnämnder signalerar en stor ökning av förskolebarn i behov av särskilt stöd och det är därför viktigt att staden fortsatt skapar förutsättningar för att dessa barn får det stöd de behöver. Barn med läs- och skrivsvårigheter får större möjligheter att lära sig läsa och skriva om deras svårigheter uppmärksammas tidigt i livet. Förskolechefen ansvarar för att barn som

behöver extra stöd får det och att det sker i samverkan med föräldrarna. Stödet ska utformas så att det stärker barnets egen lust att lära och utvecklas samt främjar inkludering i gruppen. Alla barn ska ha samma möjligheter till stöd oavsett om de går i kommunal eller fristående förskola.

Förskolans fysiska miljö ska väcka nyfikenhet, inspirera och utmana barn till utforskande och upptäckande. Miljön både i förskolan och i dess närområde ska ge möjlighet till en aktiv utevistelse med fysisk rörelse. Utemiljön ska också ses som ett av förskolans pedagogiska rum. Det positiva sambandet mellan kost, rörelse och hälsa grundläggs redan i förskoleåldern. Alla barn ska få god, varierad och näringsriktig mat i förskolan. Kristdemokraterna vill att den maten lagas i så stor utsträckning som möjligt i förskolornas egna tillagningskök.

Litteraturen ska ha en given plats i förskolan som källa till språkstimulans, samtal och reflektion där högläsning är ett viktigt inslag. För att stödja och stärka förskolans arbete med barns språkutveckling ska lässatsningen i Stockholms förskolor fortsätta. Utbildningsnämnden ska i nära samarbete med stadsdelsnämnderna och kulturnämnden inom projektet ”Stockholm högläser” fortsatt verka för att litteratur och läsning blir en än mer naturlig del i alla barns vardag. Förskolan ska arbeta aktivt med jämställdhet. Alla barn oavsett kön ska få tillgång till alla de möjligheter och utmaningar som förskolan erbjuder. Barnen ska få bredda sina lekmönster och intressen och utvidga sina möjligheter att utvecklas och lära på alla områden.

Kultur i förskolan omfattar kultur för, med och av barn. Genom en strukturerad samverkan mellan förskolan och kulturlivet finns en unik möjlighet att säkra barns kulturella delaktighet och eget skapande.

Barnkulturplanen – Kultur i ögonhöjd – är en viktig del i detta arbete.

Ett utvecklingsområde för stadens förskolor är arbetet med flerspråkiga barn och mångkulturellt arbete. Det är angeläget att förskolan har en bra kompetens om barns språkutveckling och kan stödja flerspråkighet hos barn med annat modersmål än svenska. Barnen i förskolan

ska mötas av ett förhållningssätt som innebär att de olika erfarenheter som barnen har med sig ska tas tillvara, samtidigt som det är viktigt att nyanlända barn i förskolan introduceras för svensk kultur och värdegrund. Vårt kulturarv erbjuder verktyg att förstå, ifrågasätta, påverka och se på samhället ur nya perspektiv och som kan bidra till en snabbare integration. En god förankring i den egna kulturen för de barn som är födda i Sverige gör det också lättare för människor att med öppet sinne möta människor från andra kulturer.

Mindre barngrupper

Förskolans organisation ska säkerställa att alla barn blir sedda och känner sig trygga, därför är det viktigt att beakta barngruppernas storlek. Små grupper är viktigt för att barn ska kunna knyta an och känna trygghet och arbetsro. Inte minst är detta viktigt för de yngsta barnen. Barn ska inte enbart kunna knyta an till vuxna, utan även till andra barn, och forskning har visat att den anknytningsprocessen blir bäst i små grupper. Antalet barn i småbarnsgrupperna (1-3 år) ska därför inte vara större än tolv barn per grupp och grupperna för de äldre barnen (4-5 år) ska inte bestå av fler än femton barn. Kristdemokraterna specialdestinerar 40 miljoner kronor för detta ändamål. Det är ett rejält steg framåt i arbetet mot mindre barngrupper i förskolan.

Ökad valfrihet

Föräldrarnas val och önskemål påverkar inriktning och utbud av förskolor i Stockholm. Lika villkor ska råda för kommunala och fristående alternativ. Full etableringsfrihet ska gälla för fristående förskolor och pedagogisk omsorg. Staden vill se en mångfald av utförare och olika pedagogiska verksamheter. För att ytterligare öka föräldrars valfrihet ska stadsdelsnämnderna uppmuntra och underlätta för enskilda aktörer att bedriva förskoleverksamhet i Stockholm och bland annat erbjuda flerfamiljssystem och pedagogisk omsorg. Föräldrar ska ha tillgång till god information om olika utförare och olika former av barnomsorg för att kunna göra ett aktivt val. Det är viktigt att stadsdelsnämnderna verkar för att det ska finnas många alternativ att välja mellan och ett led i detta är att se över riktlinjerna och reglerna för den som

vill bedriva pedagogisk omsorg. Barnomsorgspengen är ett kommunalt bidrag till den enskilda förskola, det fritidshem eller den pedagogiska verksamhet som föräldrar väljer. I och med att regeringen har avskaffat möjligheten till det kommunala vårdnadsbidraget arbetar Kristdemokraterna för att föräldrar som själva står för omsorgen för sina barn ska kunna få del av barnomsorgspengen. Enligt vårt förslag ska barnomsorgspengen för egna barn utgöra 90 procent av kommunens kostnad för en plats i pedagogisk omsorg. Det skulle både öka valfriheten för Stockholms barnfamiljer och skapa förutsättningar för mer tid för barnen.

Stockholms stad har en barnomsorgsgaranti som ger rätt till en förskoleplats inom tre månader. Det är viktigt att denna garanti efterlevs. Om den inte gör det ska ekonomisk ersättning utgå i enlighet med den servicegaranti som Kristdemokraterna vill införa. En ökad andel fristående förskolor ställer ökade krav på samverkan mellan stadsdelsnämnderna och de fristående förskolorna i stadsdelsnämndsområdet.

I dag arbetar många stockholmare utanför traditionell kontorstid. Staden ska säkerställa att de som har ett fastställt behov av barnomsorg utanför stadens ramtider (06.30-18.30) får möjlighet till detta i enlighet med stadens gällande regelverk. Barnomsorg på obekvämt arbetstid ska företrädesvis ges i hemmet.

Medarbetarnas kompetens

Barnkullarna i förskolan är fortsatt rekordstora varför frågan om kompetensförsörjning på det området aktualiseras i större omfattning än tidigare. Den som leder den dagliga verksamheten och har det pedagogiska ansvaret på en förskoleavdelning eller förskola ska vara förskollärare. För att genomföra läroplanens intentioner är det viktigt att stadsdelsnämnderna prioriterar arbetet med att öka andelen förskollärare. Barnskötare har en viktig roll att spela i förskolans verksamhet och ska ha goda möjligheter att utvecklas i sitt yrke.

förskollärare. Även förskolans chefer ska kontinuerligt erbjudas möjlighet till kompetensutveckling. Utbildningsnämnden ska fortsätta satsningen på kompetensutveckling för barnskötare och förskollärare inom såväl kommunala som fristående förskolor. Satsningen ska löpande följas upp och utvärderas.

Samverkan

Stadens riktlinjer som förtydligar hur arbetet med barns övergång från förskola till skola optimeras ska fortlöpande aktualiseras. En god samverkan mellan förskola och skola är av stor betydelse för barns utveckling och lärande. Stadsdelsnämnderna har, i samverkan med utbildningsnämnden, ansvaret för att samordna arbetet med barnens övergång mellan förskola och skolans verksamheter. Stadens riktlinjer omfattar även fristående förskolor och skolor.

Förskolan ska ha goda former för samverkan med föräldrar och vårdnadshavare. Det är viktigt att föräldrar har kännedom om vad förskolan gör för att stödja barnens utveckling.

Resultatet av förskoleundersökningen ska vara vägledande i förskolans arbete med dokumentation, uppföljning och dialog.

Varje förskola ska ha en namngiven kontaktperson hos socialtjänsten.

Ekonomiskt bistånd

Under förra mandatperioden var antalet personer som lever på ekonomiskt bistånd på den lägsta nivån sedan mätningarna startade 1982. Detta uppnådde Alliansen genom målmedvetna satsningar på arbetslinjen och genom att föra en ansvarsfull ekonomisk politik. Vi befarar att den nuvarande politiken leder till att beroendet av ekonomiskt bistånd kommer att öka. Stadsdelsnämnderna måste ha stort fokus på att minska biståndsberoendet och bistå i arbetet med att gå från bidrag till egen försörjning. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd får inte drabba andra verksamheter.

Det finns särskilda händelser och omständigheter som i vissa fall leder till att enskilda stadsdelsnämnder riskerar underskott som inte täcks av stadens

resursfördelningssystem. Enskilda stadsdelsnämnder ska efter prövning kunna kompenseras för särskilda omständigheter.

Det är av stor vikt att nämnderna aktivt följer och utvecklar rutiner för att stävja felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Hembesök hos den som ansöker om försörjningsstöd i kombination med granskning av kontoutdrag och redovisade uppgifter till Skatteverket ska vara huvudregel vid bedömning om rätt till försörjningsstöd föreligger. Nämnderna bör också dra erfarenheter av varandras arbete och sprida goda exempel.

En aktiv och meningsfull fritid är viktigt för alla barn och ungdomar i staden. Kristdemokraterna beklagar och motsätter sig därför kraftfullt att regeringen beslutat att avskaffa fritidspengen som alliansregeringen införde föregående mandatperiod. Den gav en möjlighet för barn i ekonomiskt utsatta familjer att delta i fritidsaktiviteter som de annars inte skulle ha haft. Kristdemokraterna avsätter fem miljoner kronor för att införa en kommunal fritidspeng.

Jobbtorg Stockholm samordnar stadens insatser för att stödja fler arbetslösa bidragstagare till egen försörjning. Genom Jobbtorg Stockholm ska alla som idag är beroende av ekonomiskt bistånd på grund av att de är arbetslösa garanteras en snabb individuell bedömning och en aktivitetsplan. En nyckel till framgång är nära samverkan mellan jobbtorget, försörjningsstödsenheten, arbetsförmedlingen, studievägledare och det lokala näringslivet. Detta ska kombineras med aktivitetskrav för att erhålla ekonomiskt bistånd samt motiverande samtal med den enskilde. Ibland behövs särskilda utbildningsinsatser för att få personer att gå från bidrag till arbete och därför ska staden ska också erbjuda ett brett utbud av vuxenutbildning för den som behöver omskolning samt säkerställa god kvalitet på etableringsinsatser som Svenska för invandrare (SFI) och samhällsorientering för nyanlända. Att ha slutfört eller att vara på väg att slutföra samhällsorientering och SFI-undervisning ska vara ett krav för att motta försörjningsstöd för nyanlända. En annan utmaning när

det kommer till att få fler i arbete är att flera av de som lever på försörjningsstöd också är sjukskrivna lider av psykisk ohälsa vilket försvårar etableringen på arbetsmarknaden.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri Socialtjänstens arbete ska grundas på respekt för den enskildes önskemål och val. Varje person ska ha inflytande över och vara delaktig i utformandet av sin insats. I detta arbete ska möjligheten att ta stöd av den enskildes sociala nätverk beaktas. Arbetet ska baseras på kunskaper och erfarenheter där metoder och insatser är evidensbaserade och visar på goda resultat. Nämnderna ska utarbeta uppföljningsbara aktiviteter och indikatorer för att kunna mäta resultatet av beslutade och utförda insatser. Nämnderna ska fortsatt beakta barnperspektivet och säkerställa barnens rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention.

Staden arbetar med evidensbaserade arbetsätt för att skapa trygghet såväl i utemiljön som i hemmen. Socialtjänst, sjukvård, polis, skola och det civila samhället arbetar tätt tillsammans för att förebygga att människor far illa och reagerar snabbt och effektivt om det ändå sker.

En aktiv och meningsfull fritid är viktig för alla barn och ungdomar i staden. Staden ska på lämpliga sätt främja fritidsverksamhet för barn med funktionsnedsättning och barn i utsatta miljöer.

Förebyggande arbete och tidiga insatser

En god skolgång har av forskningen identifierats som en av de främsta skyddsfaktorerna för barn som riskerar att fara illa. Stadsdelsnämnderna ska fortsatt prioritera förebyggande arbete och tidiga insatser till barn och ungdomar och samverka mellan skolan och socialtjänsten ska intensifieras för att uppnå en tydligare helhetssyn kring de barn som far illa eller riskerar att fara illa.

Placering enligt lagen om vård av unga, LVU, är den yttersta åtgärden när många andra insatser prövats och misslyckats. Det är viktigt att arbeta proaktivt och

utveckla arbetet och analysera insatser och åtgärder för att minska antalet LVU-placeringar. Stadsdelsnämnderna ska försöka att utforma och erbjuda god öppenvård som alternativ till slutenvård. Ambitionen är färre placeringar på institution och att hitta former för insatser i den unges egen hemmiljö. Socialrådgivning på nätet har införts i Stockholms stad och ytterligare digitala tjänster ska fortsatt utvecklas för att öka tillgängligheten och nå nya grupper, i ett tidigare skede.

Stadsdelsnämnderna ska arbeta förebyggande genom att skapa meningsfull sysselsättning för barn och ungdomar under sommarmånaderna, exempelvis genom fler meningsfulla feriearbeten, dagkollo, samarbete med idrottsföreningar och andra organisationer.

Föräldrastöd

Föräldrastödinsatser ger goda effekter. Forskning visar att den största förebyggande effekten, för att barn inte ska få problem senare i livet, nås om insatser som föräldrastödsprogram riktas till alla familjer/vårdnadshavare. Det är samtidigt viktigt med riktade insatser till enskilda familjer och gruppstödinsatser till utsatta barn respektive föräldrar som brister i sitt föräldraskap. Föräldrastödsprogram som Komet och ABC ska fortsatt erbjudas föräldrar i förebyggande syfte.

Familjehem

Barn och ungdomar i familjehem är en högt prioriterad målgrupp. För att garantera kvaliteten i stadens familjehem ska uppföljningen av dessa utvecklas och kvaliteten säkerställas. Den som engagerar sig som förälder i ett familjehem ska erbjudas ett starkt stöd från socialtjänsten. Rekrytering av familjehem för ensamkommande flyktingbarn och flyktingungdomar ska intensifieras.

Fältassistenter

Fältassistenterna skapar relationer som bygger på långsiktighet, frivillighet, tillit och respekt för ungdomarnas integritet. De samverkar med fritidsgårdar, myndigheter, föräldrar och andra som arbetar kring

ungdomar, och deltar i nätverk och verksamheter med polis och fritidsgårdar. Stödet till fältassistenternas mycket viktiga arbete med ungdomar i staden ska utökas.

Stadsdelsnämnderna ska stödja och aktivt samverka med ideella krafter som verkar för trygghet, till exempel nattvandrare.

Drog- och brottsförebyggande arbete

Nämndernas drogförebyggande arbete ska fortsatt prioriteras. Preventionsenheterna ska arbeta för att minska de riskfaktorer som identifierats av Preventionscentrum. Informationskvällar för föräldrar om narkotika ska erbjudas av preventionsenheten och Polisen. Stockholmsenkäten är ett viktigt verktyg för stadens framtida planering inom preventionsområdet. Trenderna i Stockholmsenkäten ska ligga till grund för nämndernas arbete på området. Samtliga nämnder och bolag ska utifrån problembild och förutsättningar utforma metoder att använda i det brottsförebyggande arbetet i syfte att göra Stockholm till en trygg stad. Staden ska vara ett föredöme när det gäller att tillhandahålla platser för ungdomstjänst. Obligatoriska föräldrasamtal ska hållas senast efter 48 timmar när en påverkad minderårig påträffats av polis eller socialtjänst eller när en ungdom anmäls för brott.

Arbete mot hemlöshet

I arbetet mot hemlöshet ska nämnderna fortsatt prioritera det förebyggande arbetet, exempelvis genom budget- och skuldrådgivning. Det är viktigt att stadsdelsnämnderna och bostadsbolagen samarbetar för att förebygga vräkningar. Samtliga stadsdelsnämnder ska ha en skriftlig handlingsplan för vräkningsförebyggande insatser. Hemlösa stockholmare omfattas av tak-över-huvudetgarantin. Familjer med osäkra boendeförhållanden ska uppmärksammas. En osäker boendesituation försenar bland annat introduktionen i samhället och arbetslivet för flyktingfamiljer och inverkar negativt på barnens möjlighet till trygghet och stabilitet. Det påverkar barnens skolgång, vilket – tillsammans med föräldrarnas eventuella utanförskap – ökar risken för att barnen inte kan utvecklas till sin fulla potential.

Insatser för kvinnofrid och våld i nära relationer
Insatser för kvinnofrid och arbetet mot våld i nära relationer ska fortsatt prioriteras av samtliga nämnder. Stadsdelsnämnderna ska utgå från stadens program för kvinnofrid och riktlinjer för personal inom socialtjänsten som möter våld i nära relationer i sina verksamheter. Även män drabbas av våld i nära relationer. Arbetet ska därför vara könsneutralt och kompetensen kring detta bör stärkas hos berörd personal. Det arbete som bedrivs inom Relationsvåldscentrum kan med fördel spridas till fler stadsdelar.

Arbetet mot hedersrelaterat våld är mycket angeläget. Origo, det länsgemensamma resurscentret mot hedersrelaterat våld och förtryck, har permanentats. Projektet har varit lyckat och Kristdemokraterna vill förstärka verksamheten.

Antalet anmälda misshandelsbrott mot män i nära relationer ökar i Sverige. Det finns inte i dagsläget någon mottagning eller skyddat boende i Stockholms stad för denna målgrupp. Därför avsätter Kristdemokraterna fem miljoner i vårt budgetförslag för 2017 för att inrätta ett skyddat boende för våldsutsatta män. Frågan om våld i nära relationer är en verklig jämställdhetsfråga som måste ges större uppmärksamhet, oavsett om det är kvinnor eller män som drabbas.

Evidensbaserade metoder

De arbetssätt som Stockholms stad använder ska vara evidensbaserade. Arbetet inom individ- och familjeomsorgen bedrivs alltmer utifrån kunskapsbaserade metoder, aktuell forskning samt ett resultatbaserat arbetssätt. Utvecklingen behöver fortsätta och arbetet behöver framförallt noga dokumenteras för att erfarenheter och goda exempel ska kunna spridas inom staden. Inom exempelvis socialpsykiatri finns i dag få arbetssätt som är evidensbaserade. Det är därför viktigt att utvecklingen av uppföljning på individnivå fortsätter.

Uppföljning av placerade barn och unga
Systematisk uppföljning av placerade barn och unga är en prioriterad fråga i staden. Det primära syftet med uppföljningen är att se till att barnet har det bra. Uppföljningen ska säkerställa att vården är rättssäker och trygg och utgår från den enskildes behov, med utgångspunkt från de vård- respektive genomförandeplaner som upprättats. Uppföljningen ska också säkerställa att barnet ges goda möjligheter till en bra skolgång. Ett annat syfte med den regelbundna uppföljningen är att få underlag till överväganden och omprövningar av vården. Stadsdelsnämnderna, socialnämnden och utbildningsnämnden ska fortsätta utveckla former för uppföljning av placerade barn och unga i syfte att säkerställa att uppföljning sker på ett likartat sätt i stadsdelsnämnderna.

Socialpsykiatri

Stadsdelsnämnderna ska arbeta för att personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning har lättare att få tillträde till arbetsmarknaden. Alternativen behöver anpassas efter den enskilde och inte tvärtom. Det är viktigt att upparbeta kontakter med näringslivet för att flera aktörer ska kunna erbjuda lämpliga arbetstillfällen. Tillgången till personliga ombud ska utvärderas och säkerställas.

Stadsmiljöverksamhet

Stockholm är en av världens vackraste storstäder med en unik kombination av storstadens puls och naturens lugn. Här finns en mångfald av attraktiva stadsmiljöer med egna identiteter. Stockholm ska vara en grön, ren och snygg stad.

I takt med att staden växer ökar trycket på grönområden och parker, vilket ställer högre krav på stadsdelsnämndernas skötsel och underhåll, men också på medborgarnas personliga ansvar för en ren stad. Stockholm ska vara klotterfritt och det ska vara rent och städlat på allmänna platser såsom gator, torg och parker. På Kristdemokraternas initiativ finns appen Tyck Till som gör det lätt att felanmäla bland annat nedskräpning och klotter. Stadsdelsnämnderna ska samverka sinsemellan och med trafiknämnden för att hela staden

ska vara snygg och välskött. Stadens städgaranti ska gälla, vilket innebär att städning, klottersanering och tömning av offentliga papperskorgar ska ske inom 24 timmar efter anmälan.

Parkerna utgör en viktig kvalitet i vår stad och är uppskattade av stockholmarna. I takt med att parkerna används allt mer ökar också slitaget. För att värna vår parkmiljö anslår vi två miljoner kronor för detta ändamål.

Skadedjursbekämpning ska upprätthållas för att minska nedskräpning från fåglar och andra skadedjur i stadens parker och badplatser.

Stadsdelsnämnderna ska arbeta med att skapa fler odlingslotter på outnyttjade eller underutnyttjade ytor. Nämnderna ska söka möjligheter till samordnad eller kombinerad upphandling stadsdelarna emellan såväl som med trafiknämnden. Det är viktigt att stadsdelsnämnderna och trafiknämnden samarbetar kring snöröjning.

Tillgänglig stadsmiljö för alla

I arbetet med att göra Stockholm tillgängligt för alla har stadsdelsnämnderna ett viktigt ansvar.

Tillgänglighetsfrågorna ska vara integrerade i den dagliga verksamheten. Lekplatser ska utformas så att barn med funktionsnedsättning kan använda dem och vid renovering ska hänsyn tas till tillgänglighetsskapande åtgärder. Alla lekplatser ska hållas i gott och säkert skick. Parkvägar och parkbänkar ska tillgänglighetsanpassas. Arbetet med att rusta upp och tillgänglighetsanpassa stadens badplatser ska fortgå. Trappor ska vid upprustning kompletteras med ledstänger, barnvagnsramper och kontrastmarkering. Stadsdelsnämnderna ska även anlägga fler tillgängliga badbryggor och badstegar på lämpliga platser.

**Kungsholmens
stadsdelsförvaltning**
Administrativa avdelningen

Lindhagensgatan 76
Box 49039, 100 28 Stockholm
Telefon 08-508 08 000
Växel 08-508 08 000
stockholm.se

Idéburen stadsförbättring

Idéburen stadsförbättring innebär att stockholmarna ges en möjlighet att påverka sin egen närmiljö genom dialog med nämnder och styrelser. Till exempel genom att utnyttja oanvända ytor på bättre sätt, att temporärt

tomma lokaler används som gallerier och scener eller att ogästvänliga ytor rustas för att kännas välkomnande och kunna utnyttjas som offentliga platser. Initiativ för en förskönad stadsmiljö ska uppmuntras.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning Stockholm ska vara världens mest tillgängliga huvudstad. Staden ska fortsätta sitt arbete med att avskaffa kvarstående enkelt avhjälpbara hinder och öka såväl den fysiska tillgängligheten som delaktigheten i samhället i stort.

Människor med funktionsnedsättning ska, så långt det är möjligt, ha lika möjligheter som alla andra att leva ett självständigt liv och ha ett arbete. Inriktningen för stöd och service till personer med funktionsnedsättning är att identifiera och ta bort det som hindrar delaktighet i samhället och ett självständigt liv.

Omsorg och insatser ska präglas av värdighet och respekt. Hänsyn ska tas till de olika behov som den enskilde har. Personer med funktionsnedsättning ska själva ha möjlighet att välja boende och korttidsboende samt utförare av daglig verksamhet, hemtjänst, ledsagning, avlösning och personlig assistans. Att ha ett arbete är grundläggande för många människors välbefinnande. Stockholms stad ska vara en förebild som arbetsgivare och anställa fler personer med funktionsnedsättning.

Stockholm – en stad för alla
Stadens program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning är ett styrdokument för alla stadens nämnder och bolagsstyrelser och ska så långt det är möjligt göras tillämpligt i uppdrag som staden ger andra organisationer. Det övergripande målet med programmet är att alla i Stockholms stad ska ha tillgång till och kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap. Programmet innehåller sju mål/resultat som ska uppnås för målgruppen. Nämnder och styrelser ska i sin verksamhetsplanering besluta om vilka tre relevanta aktiviteter per mål de ska prioritera för att under kommande år bidra till att målen uppfylls. I syfte att stödja nämnderna i deras arbete med att ta fram

aktiviteter har funktionshindersombudsmannen i samråd med representanter från funktionshinderrörelsen tagit fram förslag på aktiviteter som stöder målen i programmet. Nämnderna uppmanas att ta del av förslagen.

Samarbetet med funktionshinderrörelsen och brukarorganisationerna ska fortsätta utvecklas. Funktionshinderrådets roll ska stärkas, de ska engageras tidigt i planprocessen och kunna påverka beslut från början. Utbildningssatsningen för råden ska fortsätta.

Kontakter med arbetsmarknaden

Möjlighet till arbete och egen försörjning är en av flera nyckelfaktorer för att vi ska kunna leva ett fritt, delaktigt och rikt liv. Detta gäller inte minst många personer med funktionsnedsättning. Utan arbete är det lätt att bli ensam och isolerad, med få sociala kontakter. Deltagarna i daglig verksamhet ska ges möjlighet till kontakter med den ordinarie arbetsmarknaden. Stadsdelsnämnderna ska samarbeta med arbetsmarknadsnämnden i syfte att visa vägar till arbete.

Nya bostäder

Utbyggnadstakten av bostäder för personer med fysiska och psykiska funktionsnedsättningar ska öka. Detta är ett stadsgemensamt ansvar och stadsdelsnämnderna ska säkerställa att årsmålet klaras, bland annat i samverkan med bostadsbolagen och fastighetsnämnden. Nämnderna ska kontinuerligt planera för att tillgodose behovet av dessa bostäder och löpande redovisa arbetet till kommunstyrelsens genomförandegrupp. Bristen på bostäder med särskild service får konsekvenser både för enskilda brukare och för staden. Enskilda brukare får inte sina behov tillgodosedda inom skälig tid och för staden är detta kostnadsdrivande, då en avgift tas ut för varje icke verkställande beslut. Det behövs en central planering för att behovet av bostäder med särskild service ska tillgodoses.

I samband med större bostadsexploateringsprojekt som består av mer än 100 lägenheter ska inriktningen vara att projekten innehåller en andel om minst fem procent

lägenheter för särskilt boende med prioriterad inriktning boenden för personer med funktionsnedsättningar. Personer som bor i gruppboende eller servicelägenhet har rätt till kontaktperson utanför boendet.

Fritid och kultur

Stockholms stad ska fortsätta utveckla arbetet för likvärdiga möjligheter till fritidssysselsättning för personer med funktionsnedsättning. "Fritid för alla" är i det hänseende ett mycket användbart instrument, där föreningar och organisationer kan lägga in aktiviteter som vänder sig till personer med funktionsnedsättning. Det är viktigt att utbudet av idrotts- och fritidsaktiviteter ska kommuniceras och anpassas till barn med funktionsnedsättning.

Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med idrottsnämnden arbeta aktivt för att utveckla utbudet av idrotts- och fritidsverksamhet för barn och ungdomar med funktionsnedsättning. Tillgängligheten inom idrotts- och motionslivet ska öka med målet att barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning ska kunna utöva idrott och besöka idrottsanläggningar under samma förutsättningar som andra.

Respekt för den enskilde

Alla personer med funktionsnedsättning ska erbjudas en god omsorg, stöd och service. Insatserna ska utformas med respekt för den enskildes önskemål och syfta till att skapa förutsättningar för självständighet och delaktighet i samhället. Stadens arbete ska präglas av ett tydligt brukarfokus. Den enskildes rätt till individuell behovsprövning ska följas och beslutade insatser ska verkställas inom skälig tid.

Staden ska utreda förutsättningarna för personer över 65 år att fortsätta delta i daglig verksamhet, i första hand gäller detta personer med psykisk ohälsa.

Bemötandet avgörande

Personer med funktionsnedsättning ska ges ett värdigt bemötande i sina kontakter med stadens nämnder, bolag och samarbetspartners. Här är Stockholms stads bemötandeguide, som har tagits fram av socialnämnden i

samråd med funktionshinderrörelsen, ett viktigt redskap. I det sammanhanget är det viktigt att arbetet med bemötande- och attitydfrågor ständigt förs fram i samtliga stadsdelar.

Möjligheten för personer med funktionsnedsättning att kommunicera med staden eller att utnyttja e-tjänster ska i största möjliga mån vara lika god som för övriga invånare. Information som publiceras på stadens webbplats ska även vara tillgänglig för personer med funktionsnedsättning. Förbättringsförslag ska tas fram i dialog med funktionshinderrörelsen.

Kvalitetsutveckling i fokus

Stockholms stad genomför årligen brukarundersökningar. Undersökningarna används bland annat för att följa upp målen för verksamheten. Resultaten utgör ett viktigt verktyg för staden i det kontinuerliga kvalitetsarbetet. Det är viktigt att metoder kring brukarundersökningar utvecklas vidare så att fler brukare kommer till tals.

Stadsdelsnämnder ska på ett strukturerat sätt arbeta för att utveckla kvaliteten i verksamheten. Nämnderna ska ta fram mål, åtagande och aktiviteter som bidrar till att förbättra kvaliteten där resultaten i undersökningarna varit mindre bra. Frågor som rör brukarens inflytande och delaktighet i att påverka den insats som ges ska prioriteras.

Stadsdelsnämnderna ska eftersträva en god kontinuitet vad gäller biståndshandläggare. Därtill ska stadsdelsnämnderna samarbeta sinsemellan för att säkerställa likvärdighet och samordning.

Anhörigstöd

Syftet med anhörigstöd är att underlätta för anhöriga att ha en bra livssituation. Socialtjänsten ska på ett tidigt stadium uppmärksamma den anhörigas behov av eget stöd och erbjuda ett vägledande samtal. Stockholms stads program för stöd till anhöriga ska ligga till grund för arbetet med anhörigstöd.

Verksamhet för barn, kultur och fritid

Staden ska i samverkan med det lokala föreningslivet och andra aktörer erbjuda en mångfald av verksamheter

för barn och unga. Det är viktigt att de unga själva är delaktiga i både planering av utbudet och genomförandet. Det är även angeläget att man i planeringen av verksamheter för barn och ungdomar tar särskild hänsyn till behoven hos barn och ungdomar med funktionsnedsättning som ska erbjudas att delta på lika villkor som alla andra, men också erbjudas aktiviteter anpassade specifikt för dem.

Kristdemokraterna beklagar att regeringen tagit bort möjligheten till fritidspeng. Det var en viktig och riktad insats för barn som lever i ekonomiskt utsatta familjer. Kristdemokraterna vill att Stockholm inför en kommunal fritidspeng som kompensation för regeringens ambitionssänkning inom detta område.

Öppna förskolan

Den öppna förskolan är en uppskattad och efterfrågad verksamhet. Den erbjuder viktig stimulans och gemenskap till barn som inte är inskrivna i förskoleverksamheten och stöd och utbyte till föräldrar och dagbarnvårdare. Öppna förskolan kan med fördel bedrivas i samarbete med frivilligorganisationer. Inte minst ur integrationssynpunkt kan den öppna förskolan bidra med att erbjuda ett enkelt och självklart sätt att umgås kring barnens aktiviteter. Kristdemokraterna vill utöka den öppna förskolans öppettider.

Parklekar

Stockholms parklekar har stor betydelse för många barn. Lokalerna kan användas större delen av dagarna för barn i alla åldrar. Kristdemokraterna vill öka utbudet av parklekar bland annat genom att staden aktivt arbetar med att återengagera externa aktörer som vill anlägga fler parklekar. Vi ser med oro på hur majoriteten av rent ideologiska skäl återkommunaliserar välfungerande verksamheter, däribland parklekar.

Fritidsgårdar och aktiviteter för barn och unga

Fritidsgårdarna erbjuder en mötesplats på lov, kvällar och helger. De samarbetar också med föreningar och organisationer kring ungas fritid. Under skolloven arrangeras många varierande aktiviteter. Det samarbete som i dag sker med frivilligorganisationer kring denna

verksamhet ska utvecklas. Stadsdelsnämnder i ytterstaden ska särskilt prioritera denna verksamhet och i samarbete med externa aktörer göra den till ett självklart val för barn och unga som annars lättare kan hamna i riskzonen för kriminalitet och utanförskap.

Kristdemokraterna vill att stadens fritidspersonal utbildas i hur man på ett så tidigt stadium som möjligt kan identifiera personer som är i riskzonen för radikalisering och extremism. Därför avsätter Kristdemokraterna 1 miljon kronor för detta ändamål.

Värdegrundsarbete

Stadens fritidsverksamheter ska genomsyras av ett aktivt värdegrundsarbete. Tolerans, förståelse för olikheter och respekt för andra ska prägla verksamhetens vardag.

Stadens verksamheter är inte värdeneutrala, utan ska tydligt ta ställning för grundläggande värderingar som alla människors lika och okränkbara värde, jämställdhet mellan könen och medmänsklighet. Ledarnas engagemang och förståelse för vikten av en tydlig värdegrund är avgörande.

Vårt kulturarv erbjuder verktyg att förstå, ifrågasätta, påverka och se på samhället ur nya perspektiv. En god förankring i den egna kulturen gör det lättare för människor att med öppet sinne möta människor från andra kulturer.

Kultur för alla

Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till att uppleva och själva utöva olika former av kultur. Stadsdelsnämnderna ska fortsätta sitt arbete med att utöka utbudet av kulturaktiviteter för barn och ungdomar med funktionsnedsättning. Verksamheter och föreningar som riktar sig till denna målgrupp ska uppmuntras. Det behövs inte kultursekreterare i stadsdelsnämnderna för att samordna stadsdelens kulturutbud. Därför vill Kristdemokraterna avveckla den satsningen.

Sommarkollo

Det är viktigt att sommarkoloniverksamhet förblir en mötesplats för barn och unga med olika etnisk och social bakgrund. Barn som av olika skäl har större behov än andra av att åka på sommarkoloni ska prioriteras, och

nämnderna ska arbeta uppsökande med information och erbjudande om kollo. Fler barn och unga med funktionsnedsättning ska erbjudas möjlighet att delta antingen i lämpligt LSS-kollo eller – om möjligt – i ordinarie sommarkoloniverksamhet.

Föreningsstöd

För att stimulera lokala föreningar och därigenom kulturliv och idrottsaktiviteter för stadens ungdomar finns föreningsstöd att söka. Stadsdelarna ska underlätta för föreningar att söka stöd för sin verksamhet. Initiativ som motverkar segregation, missbruk eller tar andra sociala hänsyn ska särskilt uppmärksammas.

Familjecentraler

Kristdemokraterna vill fortsätta utbyggnad av familjecentraler där mödravårdscentral, barnavårdscentral och socialtjänsten kan samverka för att tidigt upptäcka barn som riskerar att fara illa och stötta familjer på olika sätt. Här finns råd och stöd i föräldraskapet, möjlighet att delta i olika föräldragrupper, parsamtal vid relationsproblem, rådgivning i olika familjerättsfrågor samt samarbetsamtal för separerade föräldrar.

Fältassistenter

Fältassistenterna skapar relationer som bygger på långsiktighet, frivillighet, tillit och respekt för ungdomarnas integritet. De samverkar med fritidsgårdar, myndigheter, föräldrar och andra som arbetar kring ungdomar, och deltar i nätverk och verksamheter med polis och fritidsgårdar. Stödet till fältassistenternas mycket viktiga arbete med ungdomar i staden ska utökas och därför avsätter Kristdemokraterna tre miljoner kronor för att möjliggöra detta.

Feriejobb

Det är viktigt att stadsdelsnämnderna erbjuder ungdomar i Stockholm feriearbeten under både sommar- och vinterlov, inte minst i stadsdelar med ett högt utanförskap. Kristdemokraterna är positiva till ett utökad samarbete mellan stadsdelsnämnder och facknämnder i syfte att ge feriearbetande ungdomar möjlighet att arbeta utanför det egna området. Samarbete kring utbyte av

ferieplatser mellan stadsdelsnämnder ska utvecklas mer. Utbyte av ferieplatser gynnar både verksamheterna och ungdomarna genom att ge vidgade vyer och nya perspektiv. Stadsdelsnämnder med mindre söktryck på feriejobb ska bidra med arbetstillfällen som kan fördelas till de nämnder som har många sökande. Facknämnder och bolag ska ställa fler platser till förfogande för sommarjobb.

Samtidigt som satsningar på feriejobb är betydelsefulla är det viktigt att de som erbjuds jobb får en meningsfull sysselsättning som bidrar såväl till den enskildes utveckling och till arbetet inom stadens verksamheter. I sammanhanget är det viktigt att stadsdelarna är uppmärksamma på att feriearbeten inte går till unga vuxna som påbörjat högskolestudier samt att ungdomar med funktionsnedsättning utgör en prioriterad grupp.

Äldreomsorg

Äldre människor har olika behov och önskemål. Därför är det viktigt att – då den äldres behov av omsorg blir aktuellt – staden kan erbjuda en mångfald av utförare med olika inriktningar och metoder. Vi ser med stor oro på att den rödgrönrosa majoriteten successivt minskar valfriheten genom att av enkom ideologiska skäl återkommunalisera välfungerande äldreboenden. Det som utmärker en god äldreomsorg är inte driftformen, om verksamheter bedrivs i kommunal eller privat regi. Det som är väsentligt i en god äldreomsorg är istället en jämn och hög kvalitet, ett gott och inspirerande ledarskap, ett lyhört och respektfullt bemötande - att bli lyssnad till - och en optimal personalsammansättning. Att medborgarna kan välja bort verksamheter och tjänster som man inte är nöjd med är självfallet positivt. Det alternativ som majoriteten förespråkar är att makten över den egna vardagen centreras till kommunpolitiker och att dessa avgör vad som är bäst för den enskilde.

Bostäder

De allra flesta äldre vill bo kvar i sin bostad så länge tryggheten kan garanteras. Staden ska på olika sätt underlätta denna önskan och samtidigt erbjuda en mångfald av andra boendialternativ då behovet uppstår.

Det är nödvändigt med långsiktighet och framförhållning i planeringen. Äldre är ingen homogen grupp, i den finns friska äldre, äldre med ett begränsat behov av stöd, men även de mest sköra äldre med stora omsorgsbehov.

Från och med år 2020, då den stora fyrtiotalsgenerationen börjar komma upp i 80-årsåldern, förväntas efterfrågan på olika bostäder för äldre årligen stiga. Det är därför en gemensam uppgift för stadens alla berörda nämnder och styrelser att redan idag börja planera för att på ett effektivt och samtidigt lyhört och kundanpassat sätt kunna möta denna efterfrågan. De boendeformer som erbjuds stadens äldre ska vara anpassade efter olika individuella behov. Vid biståndsbedömning ska särskild hänsyn tas till ålder, oro och ensamhet. En parboendegaranti finns som ger förutsättningar till sammanboende för de äldre par som så önskar.

Kristdemokraterna vill att alla som är över 85 år, upplever oro, otrygghet eller ensamhet och som så önskar ska ha rätt till en plats på ett äldreboende. För det ändamålet avsätter vi 40 miljoner kronor. Stockholms stad kommer att ha långt kvar till målet om att alla över 85 år har rätt till ett tryggt och anpassat boende. Det kommer att krävas stora investeringar för att bygga fler boenden och en politik där man gör det lättare, inte svårare, att få plats. De föreslagna trygghetsboendena med aktivitetscentra kan utgöra ett steg i rätt riktning men är långt ifrån den enda lösningen. Genom införandet av trygghetsboenden med aktivitetscenter kommer med stor sannolikhet behovet av servicehus att minska. På sikt vore det önskvärt om trygghetsboenden med aktivitetscenter kunde ersätta boendeformen ”servicehus” och att äldre med mer omfattande vårdbehov istället får plats på vård- och omsorgsboenden. Därför tycker vi det är mycket viktigt att staden i sin boendepanering tar höjd för att på sikt utöka antalet vård- och omsorgsboenden. Kommunikationen om vilka typer av boenden som finns behöver bli bättre.

Vid planeringen av äldreboendeanternativ ska beaktas att ett stigande antal personer med psykiska och/eller fysiska funktionsnedsättningar idag blir allt äldre. Staden behöver ta höjd för detta faktum. Informationen om stadens boenden med särskild profil ska förstärkas.

Hemsjukvården

Det är önskvärt att snarast påbörja ett pilotarbete med inriktningen att Stockholms läns kommuner ska ta över och skatteväxla hemsjukvården. Det övergripande målet är att uppnå en god, trygg och säker vård samt en effektiv användning av samhällets resurser. En förutsättning för överförandet av hemsjukvård till kommunerna är att samtliga kommuner inom länet är överens med varandra och med Stockholms läns landsting om gränsdragning och ekonomisk skatteväxling.

Kristdemokraterna vill att hemsjukvården kommunaliseras och välkomnar ett fortsatt arbete för att åstadkomma detta.

Höjd kvalitet inom äldreomsorgen

Alliansen genomförde under sin tid vid makten särskilda demenssatsningar för både personal, äldre demenssjuka liksom stöd till deras anhöriga. Vi införde öppna jämförelser, ökad tillsyn, skärpta kvalitetskrav, omvårdnadslyftet inom äldreomsorgen och stärkt upphandlingskompetensen. I Stockholms stad har vi också infört en central kvalitetsinspektion som granskar och följer upp stadens äldreomsorg. Arbetet med att ständigt utveckla kvaliteten inom äldreomsorgen ska fortgå.

Kvalitetsobservationer, observationer på plats i äldreomsorgen, är ovärderliga för att komma åt brister i sådant som ofta inte kan åläggas verksamheter, nämligen ett värdigt, respektfullt och varmt samspel mellan den äldre och personalen. I de fall som kvalitetsobservationerna visar på brister är det angeläget att en uppföljning sker av om och hur verksamheten rättar till dessa. En noggrann uppföljning av observationerna ger en viktig indikation om huruvida det efterlängttade paradigmskiftet från uppgiftscentrerad till

personcentrerad vård går från ord till handling, både inom hemtjänst och vård- och omsorgsboende.

Utbildning

För att ge äldre i Stockholm en god vård och omsorg krävs ett gott ledarskap samt engagerad och utbildad personal. Inom äldreomsorgen finns ett behov av grundutbildning som måste mötas. Målet är att all tillsvidareanställd personal ska ha grundutbildning inom omvårdnad. Därtill är det viktigt att ta tillvara kunskaperna hos personer som talar andra språk, eller har kulturell eller annan kompetens som kan höja kvaliteten i omsorgen.

Samtliga medarbetare i Stockholms stad som i sitt arbete kommer i kontakt med demenssjuka eller anhöriga till dem ska genomgå Svenskt Demenscentrums nätbaserade utbildning Demens ABC.

Arbetet med demensteam inom hemtjänsten ska fortsätta. Det är viktigt att även yngre personer med demenssjukdom omfattas av denna satsning. Kunskap om demenssjukdom ska stärkas även på stadens demensboenden. Målsättningen är att spetskompetens som vårdare och handledare inom demensvård ska finnas på alla demensboenden. Rollen som handledare innefattar att sprida kunskap om demenssjukas behov både till närstående och till kollegor.

Kristdemokraterna vill se en särskild satsning på språkombud i äldreomsorgen. Dessa har på en uppgift att på arbetsplatsen stödja medarbetare till att utveckla det svenska språket.

Kristdemokraterna anser att valfriheten inom äldreomsorgen endast kan betraktas som trovärdig och till gagn för samtliga äldre i Stockholms stad om stadens äldre kan välja mellan utförare som av staden får likvärdiga förutsättningar att bedriva god äldreomsorg. Det är för oss självklart att invånarnas skattemedel ska komma samtliga stadens utförare av äldreomsorg och därmed äldre i behov av omsorg tillgodo, inte enbart de äldre som väljer äldreomsorg i stadens egen regi och

staden som utförare. Alla utförare av äldreomsorg – oavsett driftform – ska därför beredas möjlighet att söka medel ur kompetensutvecklingsfonden.

Hemtjänst

Samhällets utveckling med fler äldre, ökad medellivslängd, förbättrad hälsa långt upp i åldrarna och den positiva utvecklingen inom hälso- och sjukvården har medfört helt förändrade förutsättningar för hemtjänsten. Flertalet äldre personer vill också bo kvar i sina egna hem så länge som möjligt.

Hemtjänsten har utvecklats från att vara till stora delar inriktad på hjälp i hushållet till att bli en alltmer kvalificerad tjänst som ger vård och omsorg till ibland svårt sjuka personer i deras hem och som förutsätter både medicinsk- och omsorgskompetens hos personalen. Utgångspunkten i en bra hemtjänstverksamhet ska vara att omsorgen bygger på den äldres behov och på en bra relation mellan den äldre och personalen hos utföraren. Den äldre ska ha valfrihet att välja både utförare av beviljad hemtjänst och själva innehållet i tjänsterna. Personalen ska ha hög kompetens och kunskap om den äldres livssituation och önskemål, så att omsorgen blir flexibel, ges med inlevelse och professionellt kunnande för ökat välbefinnande för den äldre.

Kristdemokraterna vill fortsatt utöka valfriheten inom hemtjänsten. Det ska inte enbart vara enkelt att välja utförare av hemtjänst utan också vilken typ av tjänster man behöver hjälp med, inom den beviljade tidsramen. Den enskilde har rätt till individuell behovsprövning och att beslutade insatser verkställs inom skälig tid. Stadens riktlinjer för biståndsbedömning ska stärka den enskildes inflytande och innebär att äldre kan påverka hemtjänstinsatsen och omdisponera denna inom ramen för det beviljade biståndsbeslutet. För att möjliggöra en generösare biståndsbedömning inom hemtjänsten vill Kristdemokraterna satsa 40 miljoner kronor.

Rehabilitering

För att ge äldre möjlighet till bättre hälsa och ett så självständigt liv som möjligt är det prioriterat att satsa på rehabilitering. Enkel styrketräning, gymnastik och promenader är exempel på viktiga förebyggande

insatser. Även äldre med demens och boende på särskilt boende har behov av rehabiliterande insatser och ett rehabiliterande förhållningssätt hos personalen. Studier har visat att äldre personer med funktionsnedsättningar påtagligt kan förbättra sin muskelstyrka, balans- och gångförmåga med hjälp av specifik fysisk träning, dvs. planerad, strukturerad och repetitiv fysisk träning som syftar till att förbättra eller behålla den fysiska funktionsförmågan. Kommunen har ett rehabiliteringsansvar (18 b § HSL) och hemtjänsten och de sociala insatserna ska genomföras av ett rehabiliterande synsätt. Rehabilitering kräver initialt mer tid men tiden minskas allt eftersom rehabiliteringen framskrider.

Äldre direkt

Information om stadsdelsnämndernas aktiviteter för äldre ska finnas lättillgängligt via Äldre direkt. Kristdemokraterna anser att Äldre direkt ska vara öppet på helger. Tjänsten är viktig för många äldres trygghet och ett sätt för staden att öka servicen. Ökad livskvalitet och en värdig vardag. Samtliga omsorgstagare ska ha en uppdaterad individuell genomförandeplan där även individuella såväl som sociala och andra aktiviteter ingår. Personalen måste vara införstådd med och ha kunskap om syftet med dokumentation och vilka uppgifter som ska dokumenteras enligt socialtjänstlagen. Alla äldre ska ha möjlighet att delta i sociala aktiviteter på sina vård- och omsorgsboenden.

Kultur är en viktig del för att främja trivsel och hälsa. Kristdemokraterna vill därför genomföra en särskild satsning på sociala och kulturella aktiviteter för äldre. Alla stadsdelar ska erbjuda de äldre i vård- och omsorgsboenden möjlighet att vistas utomhus.

Näringsrik och god mat

Måltidsupplevelsen inom stadens boenden är viktig. Maten ska vara god och näringsrik och måltidsupplevelsen lustfylld. Den enskilde ska ha möjlighet att påverka vad som serveras.

Det är viktigt att använda den kunskap och dokumentation som redan finns inom staden vad gäller

betydelsen av en näringsriktig och god mat inom äldreomsorgen.

Kristdemokraterna satsar två miljoner kronor extra för att stärka måltidens kvalitet.

Anhörigstöd

Anhöriga som vårdar äldre i hemmet gör en viktig insats. Staden ska även i fortsättningen erbjuda ett varierat och flexibelt utbud av stöd och hjälpinsatser till de som vårdar anhöriga och närstående. De som vårdar sina anhöriga i hemmet ska också kunna erbjudas avlastning i form av korttidsboenden. Tillgång ska finnas till anhörigkonsulenter och stödplaner och korttidsvård.

Stockholms stads program för stöd till anhöriga ligger till grund för arbetet med anhörigstöd. De insatser som idag utförs för att stötta anhöriga ska fortsätta att utvecklas och utökas med uppsökande verksamhet. Satsningarna på anhörigdag och anhörigombudsutbildning ska fortgå.

Trygghet

Äldres utsatthet ska uppmärksammas och motverkas. Äldrenämnden ska tillsammans med de lokala brottsförebyggande råden, polisen och stadsdelsnämnderna fortsätta att samordna arbetet för att stoppa våld och övergrepp mot äldre och därmed minska äldres oro och utsatthet.

§ 5 Förlängning av entreprenadkontrakt avseende parkskötsel, barmarksrenhållning och vinterväghållning på parkmark

Stadsdelsnämndens beslut

1. Stadsdelsnämnden beslutar enligt stadsdelsförvaltningens förslag till beslut men lägger till ytterligare en beslutspunkt.
2. Stadsdelsnämnden beslutar att, för sin del, förlänga avtalet med Svevia AB, organisationsnummer 556768-9848, avseende parkskötsel, barmarksrenhållning och vinterväghållning på parkmark inom stadsdelsnämndsområdet att gälla till och med 2019-09-30.
3. Stadsdelsnämnden ger stadsdelsdirektören i uppdrag att teckna avtal om förlängning med Svevia AB avseende parkskötsel, barmarksrenhållning och vinterväghållning på parkmark inom Kungsholmens stadsdelsnämndsområde.
4. Stadsdelsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda ett återtagande av parkskötseln till egenregi efter 2019-09-30, och återkomma till nämnden med en redovisning av förutsättningar för och konsekvenser av ett sådant återtagande.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 20 november 2016, dnr 1.1.-529-2016.

Stadsdelsnämndens avtal med Svevia AB avseende parkskötsel, barmarksrenhållning och vinterväghållning på parkmark inom Kungsholmens stadsdelsnämndsområde löper ut 2017-09-30. Om parterna senast 2016-12-31 träffar en skriftlig överenskommelse kan avtalet förlängas till och med 2019-09-30.

**Kungsholmens
stadsdelsförvaltning**
Administrativa avdelningen

Lindhagensgatan 76
Box 49039, 100 28 Stockholm
Telefon 08-508 08 000
Växel 08-508 08 000
stockholm.se

Förvaltningens analys visar att entreprenören inte nådde upp till avtalsenliga kvalitetskrav på parkskötseln under 2015. Samtidigt kan förvaltningen, genom uppföljning och kontroll konstatera att entreprenören har gjort en rejäl satsning på att höja kvaliteten på parkskötseln under 2016, och när nu upp till

ställda krav enligt avtal. Förvaltningen föreslår därmed att stadsdelsnämnden beslutar att avtalet med Svevia AB förlängs med två år, det vill säga fram till 2019-09-30.

Förslag till beslut

Ordförande Arvid Vikman m.fl. (S), Anders Ödmark m.fl. (MP) och Reijo Kittilä (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt ett gemensamt förslag till beslut från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Henrik Sjölander m.fl. (M) och Maria Johansson m.fl. (L) föreslog att stadsdelsnämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställde de olika förslagen mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt det gemensamma förslaget från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Reservation

Henrik Sjölander m.fl. (M) och Maria Johansson m.fl. (L) reserverade sig mot beslutet med hänvisning till förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Henrik Sjölander m.fl. (M) och Maria Johansson m.fl. (L) lämnade följande särskilda uttalande från Moderaterna och Liberalerna. Emil Öberg (KD) instämde i det särskilda uttalandet i form av ersätтарыtrande.

Kungsholmens täta bebyggelse och rika serviceutbud i kombination med närheten till vatten, parker och natur ger stadsdelen skönhet och identitet. Stadsdelens parker och grönområden erbjuder kungsholmsborna naturliga platser för avkoppling, spontanidrott och rekreation samtidigt som de lockar besökare från hela länet. Under Alliansens ledarskap utvecklades och upprustades Kungsholmens parker och nya värdefulla tillskott så som prisbelönta Hornsbergs strandpark gjorde att stadsdelens parkmiljöer berikades ytterligare.

Det är glädjande att Kungsholmens parker är välutnyttjade och uppskattade, men det innebär samtidigt ett ökat slitage och ställer krav att kvaliteten

på renhållning, underhåll och parkskötsel motsvarar stockholmarnas högt ställda förväntningar.

Under det första avtalsåret för entreprenadkontraktet avseende parkskötsel m.m. kunde vi tyvärr se stora brister med entreprenörens hantering av parkskötseln i stadsdelen. Bristerna innefattade bland annat en oacceptabelt bristfällig gräsklippning och röjning av ogräs, vilket gick ut över kungsholmsbornas möjlighet att kunna nyttja stadsdelens grönområden. Vi ser med anledning av detta ett särskilt stort behov av noggrann uppföljning från förvaltningen och regelbunden återrapportering till nämnden om hur entreprenören lever upp till de kvalitetskrav som avtalet stipulerar och stadsdelens invånare förväntar sig. Framtida avvikelser från de avtalade villkoren ska mot denna bakgrund tas på extra stort allvar.

Det är samtidigt lovande och positivt att förvaltningen konstaterar att entreprenören har genomfört kraftfulla åtgärder för att rätta till de tidigare bristerna och att förvaltningen har utökat sin förmåga till uppföljning och kontroll jämfört med 2015.

§ 6 Kungsholmens insatser för flyktingmottagande och integration – svar på skrivelse

Stadsdelsnämndens beslut

Skrivelsen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 20 november 2016, dnr 1.5.1.-316-2016.

Liberalerna ger i en skrivelse förslag på olika insatser och aktiviteter som verksamheter inom Kungsholmens stadsdelsförvaltning skulle kunna bidra med för att underlätta asylmottagning och integration av nyanlända. Som svar på skrivelsen redogör förvaltningen för pågående insatser på detta område samt för det arbete som pågår inom andra förvaltningars och myndigheters ansvarsområden.

§ 7 Komplettering med kvalitetsinformation angående intraprenaden – Gruppbestäder 1

Stadsdelsnämndens beslut

Stadsdelsnämnden godkänner kompletteringen med kvalitetsinformation och lägger den till handlingarna.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 30 november 2016, dnr 1.1.-515-2016.

Sedan 2013-12-01 drivs gruppbestäderna Strandparken 1 och 2, Tegelprämen och Vålgången inom Kungsholmens stadsdelsnämnd som en intraprenad. Stadsdelsnämnden beslutade 2016-11-15 att avbryta intraprenadavtalet och låta driften av gruppbestäderna Strandparken 1 och 2, Tegelprämen och Vålgången återgå till egen regi från och med 2017-01-01. Förvaltningen fick i uppdrag att återkomma med en komplettering med kvalitetsinformation.

Förslag till beslut

Ordförande Arvid Vikman m.fl. (S), Anders Ödmark m.fl. (MP) och Reijo Kittilä (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Henrik Sjölander m.fl. (M) och Maria Johansson m.fl. (L) föreslog att stadsdelsnämnden skulle besluta enligt ett gemensamt förslag från Moderaterna och Liberalerna. Kristin Jacobsson (C) och Emil Öberg (KD) instämde i förslaget i form av ersättaryttrande.

Beslutsgång

Ordförande ställde de olika förslagen mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Henrik Sjölander m.fl. (M) och Maria Johansson m.fl. (L) reserverade sig mot beslutet med hänvisning till sitt gemensamma förslag enligt följande. Kristin Jacobsson (C)

och Emil Öberg (KD) instämde i reservationen i form av ersättaryttrande.

Att stadsdelsförvaltningen upphandlar driften av gruppbestäderna Strandparken 1 och 2, Tegelprämen och Välgången, samt

Att därutöver anföra följande.

Vi har nu erhållit komplettering av den efterfrågade kvalitetsinformationen. Vi kan konstatera att enheten har stora problem med både hög korttidsfrånvaro och hög långtidsfrånvaro. Stadsdelsförvaltningen lyfter även att enheten har haft arbetsmiljöproblem och saknar handledning för arbetsgruppen.

Enheten har kvalitetsproblem avseende bland annat ledningssystem, och det systematiska arbetet med att identifiera risker och hot och våld.

Den bild som framgår från ärendet, och särskilt i jämförelse med motsvarande kvalitetsinformation om Kungsholmens och Kristinebergs gruppbestäder som behandlades i nämnden den 15 november 2016, är en enhet med stora utmaningar med brister i både arbetsmiljö och kvalitet.

Vi kan konstatera att det finns privata aktörer som driver gruppbestäder på Kungsholmen med mycket hög kvalitet och kundnöjdhet. I den information över kundnöjdhet som presenteras på Stockholm stads hemsida framgår det att privat drivna gruppbestäder, såsom Kungsholmens och Kristinebergs gruppbestäder, har högre kundnöjdhet i flera indikatorer jämfört med de gruppbestäder som detta ärende berör.

I flera fall i staden där den rödgrönrosa majoriteten kommunaliserat verksamheter tycks inga andra skäl än ideologiska finnas. Vi ser tyvärr att majoriteten i stadsdelsnämnden verkar ha hakat på denna trend. Givet den kvalitetsinformation som vi nu har erhållit ser vi inga anledningar att fortsätta driften av gruppbestäderna i egen regi. Tvärtom stärker kvalitetsinformen vår övertygelse att privata aktörer har bättre förutsättningar att driva gruppbestäderna och anser således att driften bör upphandlas.

§ 8 Svar på skrivelse om enheten för ensamkommande flyktingbarn

Stadsdelsnämndens beslut

Skrivelsen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen redovisade ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 30 november 2016, dnr 1.1.-443-2016.

Sedan den för Kungsholmens, Norrmalms och Östermalms stadsdelsnämnder gemensamma enheten för ensamkommande barn och ungdomar startade i april 2016 har fyra personer slutat. Korttidssjukfrånvaron på enheten har varit låg, 1,19 procent. En medarbetare har varit långtidssjukskriven, enheten har då tillsammans med medarbetaren upprättat en rehabiliteringsplan.

Socialtjänsten har, framför allt inom individ- och familjeomsorgen, svårt att rekrytera och behålla personal. Arbete med dessa frågor pågår såväl övergripande över staden som inom förvaltningen. Stockholms stad har tagit fram en handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare. Förbättringsarbetet har påbörjats på Kungsholmen genom att en lokal handlingsplan utarbetas, ett steg i riktningen att vända personalomsättningen.

Särskilt uttalande

Henrik Sjölander m.fl. (M) och Maria Johansson m.fl. (L) lämnade följande särskilda uttalande från Moderaterna och Liberalerna. Emil Öberg (KD) instämde i det särskilda uttalandet i form av ersätтарыtrande.

De farhågor som vi hade om enheten för ensamkommande flyktingbarn när vi la skrivelsen är tyvärr besannade. När enheten startade i april 2016 bestod enheten av sju socialsekreterare. Enligt förvaltningen så har hela fyra socialsekreterare slutat på enheten sedan starten. Det är en väldigt stor personalomsättning.

Den höga personalomsättningen medför att många av de ensamkommande barnen och ungdomarna har fått träffa flera olika socialsekreterare. Detta är beklagligt då en kontinuitet i kontakten mellan socialsekreterare och ensamkommande barn och ungdomar är av stor vikt för att barnen och ungdomarna ska få en trygg, säker och ändamålsenlig service med hög kvalitet.

Majoriteten i stadsdelsnämnden måste nu prioritera arbetet med arbetsmiljön och arbetsbelastningen för den befintliga personalen för att vända personalomsättningen och säkerställa att barnen och ungdomarna får en mer sammanhängande kontakt med socialsekreterarna.

§ 9 Fördelning av arbetsmiljöuppgifter från stadsdelsnämnden till stadsdelsdirektören

Stadsdelsnämndens beslut

Stadsdelsnämnden fördelar från den 1 januari 2017 arbetsmiljöuppgifter till stadsdelsdirektör Maria Mathiasson Laxvik i sitt uppdrag med ansvar för hela verksamheten och för den personal stadsdelsdirektören direkt arbetsleder enligt bilaga.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen redovisade ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 23 november 2016, dnr 1.1.-555-2016.

Fördelning av arbetsmiljöuppgifter sker enligt Arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete, AFS 2001:1 § 6. De förtroendevaldas uppdrag är att se till att chefer får ett väldefinierat uppdrag, med de resurser och kunskaper som krävs för att driva verksamheten med en god arbetsmiljö.

Nämnden har alltid kvar det yttersta arbetsmiljöansvaret även om arbetsmiljöuppgifter har fördelats. I kommuner är det obligatoriskt med en skriftlig fördelning av arbetsmiljöuppgifter och den ska vara undertecknad av båda parter, både den som fördelar uppgifter och den som åtar sig uppgifter. Fördelningen är personbunden och ska skrivas på nytt vid eventuella chefsbyten.

§ 10 Vision 2040 – svar på remiss från kommunstyrelsen

Stadsdelsnämndens beslut

Stadsdelsnämnden beslutade att besvara remissen med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 30 november 2016, dnr 1.5.1.-559-2016.

Förvaltningen tycker att kopplingen till kommunfullmäktiges inriktningsmål och stadens styrning enligt stadens system för ledning och styrning - ILS - är bra. Visionen innehåller, så som en vision bör, högt ställda mål och förväntningar. Dessa måste fortsättningsvis brytas ner till mål på kortare sikt; mål som enligt förvaltningen bör vara relativt få, lika och relevanta för alla och möjliga att enkelt följa upp.

Förslag till beslut

Ordförande Arvid Vikman m.fl. (S), Anders Ödmark m.fl. (MP) och Reijo Kittilä (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Henrik Sjölander m.fl. (M) och Maria Johansson m.fl. (L) föreslog att stadsdelsnämnden skulle besluta enligt ett gemensamt förslag från Moderaterna och Liberalerna. Kristin Jacobsson (C) och Emil Öberg (KD) instämde i förslaget i form av ersättaryttrande.

Beslutsgång

Ordförande ställde de olika förslagen mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Henrik Sjölander m.fl. (M) och Maria Johansson m.fl. (L) reserverade sig mot beslutet med hänvisning till sitt gemensamma förslag enligt följande. Kristin Jacobsson (C) och Emil Öberg (KD) instämde i förslaget i form av ersättaryttrande.

Att avslå stadsdelsförvaltningens förslag till beslut, samt

Att därutöver anföra följande.

För en långsiktigt positiv utveckling av Stockholm är det viktigt att formulera en tydlig långsiktig vision för staden, med målsättningar för i vilken riktning som Stockholm ska utvecklas inför framtiden. Det var av detta skäl som Alliansen 2007 tog fram Vision 2030, baserat på bland annat Framtidsutredningen 2007. För att en långsiktig vision ska bli bärkraftig och få brett genomslag inte bara i stadens egna verksamheter utan i Stockholm i stort krävs en grundlig dialog och omsorgsfull beredning av visionens målsättningar. Vi kan konstatera att så inte var fallet när den rödgrönrosa majoriteten beslutade om stadens Vision för 2040. De remissvar som låg till grund för det beslut som kommunfullmäktige fattade i oktober 2015 avsåg inte den aktuella visionen utan revideringen av Vision 2030 som remitterades ett par år tidigare. Det är anmärkningsvärt att majoriteten hanterade ärendet så nonchalant då det både riskerar att devalvera statusen på visionen samtidigt som ärendet saknar en grundlig beredning enligt kommunallagens krav.

En enig opposition påpekade detta redan hösten 2015 bristerna i beredningen av ärendet men detta ignorerades av den styrande majoriteten. Konsekvenserna av detta ser vi nu när Förvaltningsrätten i Stockholm beslutat att upphäva Vision 2040 med hänvisning till bister i ärendets beredning.

Förutom att ärendet inte beretts på ett, enligt kommunallagen, korrekt sätt så är det även uppseendeväckande att majoriteten väljer att hantera ett så viktigt ärende på detta sett, inte minst mot bakgrund av de rödgröna partiernas höga tonläge med krav på bred demokratisk förankring. Det blir än en gång tydligt att den rödgrönrosa majoritetens retorik inte går i takt med den politiska praktiken. Lika tydligt är det att den rödgrönrosa majoriteten inte vinnlägger sig om långsiktighet i detta dokument. Genom att så tydligt politisera visionen och knyta den till målen i innevarande års budget väljer majoriteten fullt medvetet att ta risken att visionen upphävs vid ett kommande

majoritetsskifte. Det är knappast ett långsiktigt ledarskap för Stockholms utveckling.

Vad avser visionens konkreta innehåll anser vi att det brister på flera punkter. På ett övergripande plan anser vi att hela perspektivet är felvänt. Det aktuella förslaget är ett dokument som endast fokuserar på staden som aktör. Utblickar mot fristående samarbetspartner som kan bidra till att nå målen – ideella organisationer, näringsliv, civilsamhälle, övriga myndigheter och regionala aktörer – är få. Intrycket blir oundvikligen att den rödgrönrosa majoriteten ser stadens egen organisation som tillräcklig för att nå visionens mål. Det tror vi är ett allvarligt felslut som riskerar att leda till att visionen inte kommer att kunna nås.

Så som den rödgrönrosa majoriteten har valt att formulera Vision 2040 för Stockholms stad är det inte möjligt för Alliansen att ställa sig bakom denna. Istället anser vi att den inriktning som det reviderade förslaget till Vision 2030 tar bör vara vägledande för Stockholms långsiktiga utveckling.

§ 11 Övernattning i Stockholm – svar på remiss från kommunstyrelsen

Stadsdelsnämndens beslut

1. Stadsdelsnämnden beslutade att besvara remissen med förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen redovisade ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 30 november 2016, dnr 1.5.1.-364-2016.

Utbildningsförvaltningen och idrottsförvaltningen har gemensamt utarbetat ett förslag till förändring av utbudet av skolor där föreningar kan övernatta vid stora idrottsevenemang. Stadsdelsförvaltningen har inte några invändningar mot förslaget.

§ 12 Motion om upprättelse för barnbrudar – svar på remiss från kommunstyrelsen

Stadsdelsnämndens beslut

Stadsdelsnämnden beslutade att besvara remissen med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 30 november 2016, dnr 1.5.1-415-2016.

Förvaltningen har inga invändningar mot att kvinnor som ingått i barnäktenskap genom svenska myndigheters godkännande uppmärksammas och ges lämplig form av upprättelse. Det ligger dock inte inom förvaltningens ansvarsområde att ta ställning i frågan om Stockholms stad ska initiera och finansiera en sådan process och inte heller i frågan om hur staden gör sina budgetprioriteringar.

§ 13 Motion (2016:77) om att säkra skolornas långsiktiga verksamhetsförutsättning – svar på remiss från kommunstyrelsen

Stadsdelsnämndens beslut

1. Stadsdelsnämnden beslutade att besvara remissen med förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen redovisade ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 28 november 2016, dnr 1.5.1.-419-2016.

Förvaltningen är positiv till att frågan om tillfälliga bygglov tas upp och att stadsbyggnadsnämnden och utbildningsnämnden får i uppdrag att ta fram en handlingsplan för hur frågan ska behandlas. Det är också viktigt att SISAB tillsammans med utbildningsnämnden tar fram långsiktiga riktlinjer för en tryggad lokaltillgång av förskolor.

Förvaltningen är däremot tveksam till förslaget att stadsbyggnadsnämnden ska få i uppdrag att påbörja detaljplaner för alla förskole- och skolbyggnader som idag har tillfälligt byggnadslov. Det kan i flera fall vara så att en förskola med ett tillfälligt bygglov är just tillfällig, t.ex. i avvaktan på att en permanent förskola ska stå färdig. Att ta fram detaljplaner är både en kostsam och tidskrävande process som inte bör påbörjas generellt.

Förslag till beslut

Ordförande Arvid Vikman m.fl. (S), Anders Ödmark m.fl. (MP) och Reijo Kittilä (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Henrik Sjölander m.fl. (M) och Maria Johansson m.fl. (L) föreslog att stadsdelsnämnden skulle besluta enligt ett gemensamt förslag från Moderaterna och Liberalerna.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att stadsdelsnämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Henrik Sjölander m.fl. (M) och Maria Johansson m.fl. (L) reserverade sig mot beslutet med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas förslag:

Förslag till beslut

Att tillstyrka motionen, samt

Att därutöver anföra följande.

Behovet av nya för- och grundskolelokaler är skriande, vilket också bekräftas av förvaltningens svar. För att Stockholms stad ska klara av att hantera en växande befolkning och fler förskolebarn behöver vi också tillgodose behovet av lokaler för förskole- och grundskoleverksamheterna.

Enligt prognoser från Sweco så väntas antalet barn i förskoleålder öka med 15 procent fram till 2024 vilket ställer krav på en kraftig utbyggnad av antalet lokaler. Redan idag är situationen pressad på många ställen, t.ex. Stora Essingen, vilket också förvaltningen konstaterar i sitt tjänsteutlåtande, och vi måste ta tillvara de lokaler som redan finns. Att bygga pedagogiska lokaler på tillfälliga bygglov är kortsiktigt och konsekvenserna av det får vi hantera nu.

Sedan lagen ändrades för några år sedan är det inte längre möjligt att förlänga ett tillfälligt bygglov mer än 5+5 år, därefter måste byggnaden avvecklas. Konsekvenserna blir att verksamheter tvingas stänga och barnen byta förskola. I bästa fall går det att lösa en ny placering, i värsta fall står flera barn undan förskoleplats.

Stockholm behöver en långsiktighet i förskoleplaneringen och därför behöver berörda bolag och nämnden få i uppdrag att ta fram en långsiktig plan. Parallellt med det arbetet måste vi samtidigt försöka hitta en framkomlig väg för att hantera alla de tillfälliga bygglov som finns för skolor och förskolor, såväl inom stadsdelen som i resten av staden, och det måste vi göra nu. Därför bör utbildningsnämnden, SISAB samt stadsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att ta fram tidsplan för när detta ska åtgärdas samt omgående påbörja detaljplanearbete för de byggnader som inom kort riskerar att behöva rivas.

§ 14 Levande lokala centrum (Riktlinje för centrumutveckling) – svar på remiss från kommunstyrelsen

Stadsdelsnämndens beslut

Stadsdelsnämnden beslutade att besvara remissen med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen redovisade ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 3 november 2016, dnr 1.5.3.-427-2016.

Förvaltningen ser positivt på att riktlinjer för centrumutveckling tagits fram, som vägledning i arbetet med att utveckla stadsdelscentrumen för att hålla dem levande, skapa en stark lokal identitet och ett enklare vardagsliv samt avlasta stadskärnan. Förvaltningen saknar dock en tydlighet i vem som är processägaren i den centrumutveckling som beskrivs. Stadsdelsnämnderna har endast rådighet över stadens parkmark samt offentlig service i form av exempelvis förskolor och det är sällan en så stor del av de lokala centrum som beskrivs i dessa två dokument.

Då privat kommersiell service har fått allt större plats i många lokala stadsdelcentrum anser förvaltningen att det är viktigt att staden samverkar med dessa aktörer för att skapa olika typer av mötesplatser i centrumen. Mötesplatser vilka främjar olika typer av aktiviteter, inte bara konsumtion, och som vänder sig till olika typer av målgrupper.

Särskilt uttalande

Henrik Sjölander m.fl. (M) och Maria Johansson m.fl. (L) lämnade följande gemensamma uttalande. Kristin Jacobsson (C) instämde i uttalandet i form av ersättaryttrande.

En attraktiv stad förutsätter närhet till affärer, handel, caféer, restauranger och lokala mötesplatser dit människor söker sig. Vi delar därför intentionerna i det förslag på riktlinjer för centrumutveckling. Genom att bygga tätare så skapas ett växande underlag för att kunna driva lokala centrum och mötesplatser. Vi vill dock påpeka att staden varken ska äga

eller driva några egna centrum, varken lokala eller kommersiella, utan stadens roll i detta mer ska vara som markägare, myndighetsutövare och tillståndgivare samt som samordnare mellan privata fastighets- och centrumägare, medborgare och andra lokala aktörer.

Vi betonar kopplingen mellan riktlinjerna för centrumutvecklingen och kommande översiktsplan, särskilt gällande en hållbar trafikplanering. I en tät stad med en livfull stadsmiljö anpassad för människorna som vistas där tar bilarna så liten plats som möjligt. Vi har respekt för att många är beroende av bil, men det ska alltid finnas attraktiva alternativ. Kollektivtrafik, cykel och gång måste prioriteras högre, både av miljö- och framkomlighetsskäl. När lokala centrum utvecklas och förtätas ska fungerande kollektivtrafik redan stå klart. På detta sätt kan vi exempelvis undvika att inflyttade i nya bostäder blir bilberoende. Gällande lokala köpcentrum välkomnar vi att miljöförvaltningen klargör att sambandet mellan bilburna och köpstarka kunder är en myt. Detta som ett tydligt argument att kollektivtrafik och cykelvänliga miljöer bör prioriteras före nya parkeringsplatser.

§ 15 Tillåta Bar Trucks i Stockholm stad – svar på remiss från kommunstyrelsen

Stadsdelsnämndens beslut

Stadsdelsnämnden beslutade att besvara remissen med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen redovisade ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 2 november 2016, dnr 1.5.3.-471-2016.

Tillstånden för food trucks gäller på gatumark, således står inga food trucks i stadsdelsområdets parker utan de är hänvisade till gator och torg som trafikkontoret har ansvar för. Rålambshovsparken har ett mycket högt besöksstryck och anspråken på ytorna är höga. Enligt förvaltningen är det angeläget att parken hålls tillgänglig och öppen för alla, vilket en inhängning för bar trucks skulle motverka. Vidare anser förvaltningen att det är negativt om tillgängligheten av alkohol i Rålambshovsparken ökar ytterligare för våra ungdomar.

Förvaltningen anser att om staden vill utföra ett test med att tillåta bar trucks bör det göras på gatumark där food trucks är tillåtna idag.

Ersättaryttrande

Kristin Jacobsson (C) lämnade följande ersättaryttrande:

Om jag hade haft rösträtt hade jag föreslagit följande:

1. Att tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra

bland stockholmarna att kunna ta en kyld öl eller ett glas vin en het sommardag vid en så kallad bar truck. Det är därför synd att förvaltningen är så negativt inställd till denna idé och bara lyfter befintliga svårigheter i regelverk och byråkrati istället för att se möjligheterna i förslaget. Huruvida platser utgörs av gatumark eller parkmark är en fråga för politiken och förvaltning att komma runt, det borde i vilket fall inte utgöra ett stopp för att utveckla ett levande Stockholm. Befintliga regler och byråkrati kan ändras för en god idé.

Förvaltningen skriver att det är viktigt att Rålambshovsparken hålls tillgänglig och öppen för alla och menar att en inhägnad för bar trucks skulle motverka detta. Vi delar synen på att det är viktigt att parken hålls tillgänglig och öppen för alla men menar att den lilla yta som skulle krävas för detta ändamål inte leder till några större negativa konsekvenser/begränsningar givet parkens storlek. Vi konstaterar också att parkyta har avverkats för andra syften, exempelvis hundrastgård och utegym, utan betänkligheter från förvaltningen. Att man inte är beredd att göra motsvarande för bar trucks tycks mest handla om ett allmänt motstånd mot alkoholförsäljning i parker.

Vidare skriver förvaltningen att det vore negativt om tillgängligheten av alkohol ökar för ungdomar. Det tycker vi också men menar att det inte går att anta att tillgängligheten för ungdomar skulle öka bara för att bar trucks blev tillåtna. Snarare går förslaget hand i hand med vår strävan att skapa trygga platser i Stockholms parker då inhägnader och vakter på området skulle underlätta kontrollen av alkohol. Motionen innehåller inget förslag om sänkt konsumtionsålder för alkohol.

Vi är övertygade om att liv och rörelse skapar ett tryggare parkliv, något som dessutom kan göra att nya grupper av människor hittar till parken. Att kunna ta en drink på vid en bar truck på samma sätt som att köpa mat från en food truck är knappast en radikal idé sett ur ett internationellt perspektiv, snarare en naturlig fortsättning på uteserveringarnas utvidgade möjligheter att bidra till en levande och trevlig stad.

§ 16 Anmälningssärenden

- Balanslista över inkomna och upprättade ärenden.
- Anmälan av tjänstemannabeslut.
- Anmälan av inkomna skrivelser och protokoll.
- Anmälan av inkommen remiss – Motion om att förbättra barnens säkerhet på förskolorna i Stockholms stad, dnr 1.5.1.-517-2016.
- Anmälan av inkommen remiss – Uppdragsbeskrivningar för nämndernas verksamheter i egen regi inom området funktionsnedsättning respektive socialpsykiatri, dnr 1.5.1.-523-2016.
- Protokoll från sammanträde med rådet för funktionshinderfrågor den 8 december 2016.
- Protokoll från sammanträde med pensionärsrådet den 12 december 2016.
- Protokoll från sammanträde med förvaltningsgruppen den 8 december 2016.

§ 17 Stadsdelsnämndens frågor, skrivelser och rapporter

- Fråga från Ian Lauritzen (M) om bävvar på Stora Essingen. Britt Mattsson besvarade frågan.
- Fråga från Jan-Åke Porseryd (S) om utbyggnadsplanerna i Mariebergssområdet.

§ 18 Information från stadsdelsförvaltningen

- Stadsdelsdirektör Ann-Christine Jenvén informerade om dom i mark- och miljödomstolen om bygglov för förskolan i kvarteret Vängåvan på Stora Essingen.